

308909

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ జూలై నెల 7 వ తేది శనివారము

No. 83

సంపుటము. ౪.

పింగళ నామ సంవత్సరామాసమాసృజముశ తృతీయ 3.

సంచిక ౮౩

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

వై విచారణాధికారులు : మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం,

వరి, వోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి, పయిర్లకున్న, దంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగవైరాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి శాలాకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణగుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మానాంతర ప్రతికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెల నెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీందార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన ప్రతికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రింద సుదహరించుచుండు వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

DO YOU USE
ORIENTAL

(730)

SOAPS

THE BEST
FOR ECONOMY
&
COMPLEXION

ORIENTAL SOAP FACTORY:—
GOABAGAN, CALCUTTA.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెనుగుభాషలో రచించబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇంపు నాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. శ్రీ పురుషోత్తమ యీ గ్రంథము చూచినచో వారంతట వారే వైద్యము చేసుకొనగలరు. వెల రు 1-4-0

2 టైయూఫాయికు ఫీరరు అను విషయ స్వరము. ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. వెల రు 1-0-0

3. సరస్వతి సమానులగు పులగుర్త లక్ష్మీనరసమంబుగా రచిత వ్రాయబడిన స్వరములుగల మంగళహారతుల శతకము. యీ గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చేతులో నుండవలసింది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిలో పాటలు అవశ్యము. వెల రు 0-8-0

ఇవి ప్రతి పుస్తక మెరుపులోను దొరకును. 7

ఉ. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి బి. ఎ. రుద్రహాస్, కాకినాడ.

Special Large Type Edition
CELEBRATED NOVEL, IN BIG TYPES

MARY PIERCE

Or The Memoirs of a Maid Servant.

By G. W. M. REYNOLDS in 9 Volumes. Rs. 5 Single Volume As. 12, printed in glazed paper, and contains more than 1,500 pages. This novel is one of the Masterpieces of Reynolds, full of gripping and Thrilling interest throughout. Only a limited number of Copies are printed owing scarcity of paper.

The virgin's kiss or the bronze Statue.

By G. W. M. REYNOLDS in 4 Volumes, Rs. 2 Single Volume As. 12. This novel is unrivalled in its plot and description of nature, art and love and characters, and is one of the excellent productions of Reynolds. Only a limited number of Copies are printed owing to scarcity of paper. Apply sharp:—

Superior Watch Co.,

POST BOX No. 167,

536

(A.) MADRAS E.

రాణీసంయుక్త గ్రంథకర్త చే తెలిగించబడిన

పురుషార్థప్రకాశము.

ఇంగ్లండుయొక్క తాత్కాలిక స్థితినిబట్టి చేతముం దంతట నుత్తమవిధానం బగు విశ్వాపథతి వ్యాపింప వలెనను నుద్దేశము నునమ్ముననిడికొని ‘పురుషార్థ’ అను శాస్త్రజ్ఞుడు (ఎవ్వకేమకా అను గ్రంథము నెట్లు రచించెనో అట్లే ప్రస్తుతకాలపు హిందూదేశపు స్థితినిబట్టి మనదేశమునవెల్లవల నుత్తమంగా విశ్వాపథతి వ్యాపింపవలెనను నభిలాషతోడ నిమగ్నానంద నిత్యానందు శ్రీ గ్రంథమును రచించి యున్నారు. విద్యయం దభిమానముగల ప్రతి యౌవనశ్రీ, ప్రతి యౌవనపురుషుడు ఈగ్రంథమును దృష్టక చదివితీరవలయును. ప్రయయి పాఠశాలల యుపాధ్యాయుల కిది మిక్కిలి యుపయోగకరము. మరియు సంఘ సంస్కరణయం దభిలాషగల వారి కిది చింతా మణియే యన నొప్పు. 450 పుటల పుస్తకము. జూలై 15 వ తేది లోగా వ్రాయువారికి ఖర్చులు గాక రు. 1 కును, తరువాత వ్రాయువారికి రు. 1-4 కును పంపబడును. కలయువారిట్లు వ్రాయవలయును.

ఆర్. యమ్. వి. జానకిరావు.

కాశీ, పాఠశాల గుంటూరు.

గుంటూరు.

(800)

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము

సంఘదురాచారసంస్కరణయనున ముగ్ధ మిందు

—పలుకొనెడిది. అందరు జరివి తీసుకొనుదురు.

వెల 0-4-0

పోస్ట్ పేజి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,

7 తంబుకెట్టి పేజి, మదరాసు.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called “E” manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of to the—

ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

**Trial orders
Solicited.**

యోగ్యతాపతములు.

మ. ౧॥ రాక్షాకర్ ప్రభాకర్ షేలూ ఆయుర్వేదిక్
యూనివర్సిటీ, గ్రామదేవ్. ఎస్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్,
లండన్ కన్గ్రెస్ లింక్ కెమిస్ట్రీ ఎడిటర్ జేన్. సం. 2. బొంబై,
మీరు వ్రాసినది, తమ పాఠశాలయవార కస్తూరి మాత్రలను,
ఉపయోగించుటవలన, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము,
అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కనోషి, కడుపునోషి, ఆవా
కజ్వరము, పీత్తసంబంధరోగము. బిడ్డల యెముకవాతముల
మీయన, గుణమయ్యెను, తమకడకు ప్రతిదినము వచ్చురోగ
లకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వచ్ఛత జేయుట ముఖ్యముగా
నీయవలయు నని శిఫార్సు చేయుచున్నాను.

మ: రా. సి-ఎన్-ఆర్ యూత్ క్లబ్, సీనియర్ సర్జన్, స్టానియర్ కమిషన్, మైసూరు గవర్నమెంట్; వీరు ప్రాసెస్ చేసి, "బోధాభివృద్ధి క్లబ్" అని పేరు పెట్టగలరు.

పండితులు చాలిచే ప్రతికరము ప్రచురచిస్తే
అశోకాస్థానమును, కుజులను ఈమాత్రులు గలిగి యున్న
వని నేనుచెప్పటం కానుందనితేడ నగుచున్నాను.

రిజవ్వులైన యీ వ్యాపారములు కురుతుల్యప్రతి నీ నాయకుడును
ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

తైద్యశాలలో ననేకవిధములగునట్టియునుపయోగములగు
 కనుబగు కర్మాటకముగాలికలనుండియు యావధములను
 తియ్యగు చేయుచుందురు."

అనుపానపత్రము, ప్రతినిసాత్రో నూడి
యందును, తిరిమాత్రులున్న నీపాళ అణ్ణాలు,
మూతమే.

	<p>1. జనశాసన సభ్యుల జీతము</p> <p>మహాల భద్రుల జీతము</p> <p>12. జనశాసన సభ సభ్యుల జీతము</p> <p>25. జనశాసన సభ సభ్యుల జీతము</p> <p>సమస్త సభ్యుల ములము</p> <p>ఈ సభ్యుల సమస్తము</p>	<p>రూ. 1-8-0</p> <p>2-12-0</p> <p>5-0-0</p> <p>రూ. 1-8-0</p> <p>రూ. 1-8-0</p>
---	--	---

విశ్వానాథుడు:—(శ్రీ సీతా రామ చైతన్యశాల, మైసూరు.)

ఉదాహరణ 490

ఇది సూర్య ప్రాస గొప్ప వాసనగాలిది. స్పిరిట్ సంబంధము

తెలిసి, ప్రేమయున ప్రష్నుము
యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక
బొబ్బిన ప్రేమమీద తగిలిన వానన
గదలక యుండును. ఇతర వాననల
వలెగాదు, మనోహ్లాదమును కలిగించు
నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నది
మును సేగుక గలదు.

$\frac{1}{2}$ జేన్ను బుడ్డి	2—0—0
1 రాము ,,	0—12—0
$\frac{1}{2}$ రాము ,,	0—8—0

భా. అంశ 1-5 రూ. 1.0-0 వా.సె. 0.0-6

వీరేంద్రుడు కావలయును. కాము డెల్లించుకొనిన ధరావతు
తెలియవలయును. కథావ్యసేయవలయును.

ఉత్తరములు ఇచ్చి చుట్టా వ్రాయవలయును.

డి పర్మిట్ పెర్మిమిర్ కో,

శా. ౩, పైదొసి, బొంబాయి నెంబరు ౩.

కలకత్తా, జూలై ౪:

భాగవత్పూజపితామహుండు పరమపదము చేరెనన్న పిదుగువంటి వాడై దేశమునంతను దుఃఖమునుద్రమున ముంచివేసెనని. అమృతబాహుపత్రిక నడిచినట్టు లీదుఃఖము స్వాస్థ్యపరత్వమే యగును. చాదాభాయి నారోజిగారు 92 సంవత్సరముల కాలము దేశసేవగావించి పండుచ్చిద్యయి హలొక యాచారియై యీశ్వరసాన్నిధ్యమున సంతానందవాధి నోలలాడ సేగిరి. దీనికయి విశేషముగా దుఃఖింపఁబనిలేదు. కాని వారీమరణ మిట్టి విషమనయమున సంప్రాప్తించి యుండుట నిశ్చయముగా సంతాపకరము. మన దేశమున పాలక పాలితుల యాద్యములకు సంఘస్థు ణము కలిగినది. నిరంకుశాధికారులు లేమ కాజాచియగు నధికారలాభములను సులభముగా వదలదలఁచినట్లు కనబడలేదు. పెండ్లిండు ప్రభువుగారి యుపన్యాసము, ఆనిదిసెంటు ఆగంపేలు వాడియా గాడ్ల నిర్బంధా వాసము, మున్నగు విషయములు దేశమునందెల్ల నపూర్వముగు కలవరమును గలిగించుచున్నవి. ఛేంబల్లేసు గారి వాక్యములను బట్టిచూడ ప్రభుత్వమువా రీ కలవరమును దగ్గించు సాధనము లరయునట్లు కనబడలేదు.

ప్రజల మెంజులరణ్యోదనము తైఃవి. ప్రజాసభల తీర్మానములు బుట్టిదాఖలయినవి. బొంబయి వ.ద్రాసు గవర్నరుల నాస్థానమునగై తిరిగి యందుట చూడ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రజల యభిప్రాయములను వారి మనోభీష్టములను దిద్దుస్కరించుటకును, ప్రజల యసంతృప్తిని తక్కువేయ గుండుటకును, నిశ్చయము చేసికొన్నట్టి సన్నుతగు చున్నది. ప్రభుత్వాధికారుల నిరంకుశ చర్యలు మేర మీటుచున్నవి. ప్రజల యాగ్రహవేగములను బెచ్చు పెరుగుచున్నవి. ఇట్టి విషయ సమయమున భారతవర్ష పితామహుని యపదేశము పాలక పాలిరు లివ్వరకును లాభకరమై యుండెడిది. నాగోజిగారి మందలింపులను ప్రభుత్వమువారు గమనింపక విడువలేక పోయెడి వారు. వారియు పదేశము దేశీయులకు తమ స్వాతంత్ర్యమున పై పోరాడుటకు మార్గ దర్శకమయ్యెడిది. కాని యట్టి యద్వైతము మనకు వ్రాసిపెట్టి యుండలేదు. భారతవర్ష పితామహుని యవతారము ముగిసినది. కాని యామహానుమాడు 1906 వ సంవత్సరమున పరమపవిత్రమైన గంగాపుష్కరిణీతీరమున దేశీయమహాసభాధ్యక్షుడుగానుండి చాటియుండిన స్వరాజ్యసందేశము సేడు దేశమునందెల్ల మీటుమోగుచున్నది. స్వరాజ్యసంపాదనము గై నిరంతరకృషి చేయుటయే నాగోజిగారియెడల మనము చూపగల కృతజ్ఞత. స్వరాజ్య మహాసభనిర్మాణమే భారతవర్ష పితామహునివై మనము నిర్మింపవలసిన స్మృతిచిహ్నము. మూసేంద్రనాథ బాసుగారు

ఇండియా కా ద్వాలయమున నిద్దులు భారతీయులు నియోజింపబడినాననియు, వారిలో గౌ॥భూపేంద్రనాథబాసుగా తాకాననియు, చదువున లెజీగిన యంశమే. వీరి నియోజనమునే శమునంబట్టినకు సంక్రమితముగా నున్నది. వీరు 30 సంలనుండి దేశీయహాసభలకిక్కిరించేయుచు, నాసభపక్షమున నిల్లందు వెల్లియుండుటయు, దేశీయహాసభాధ్యక్షుల కహించుటయు, సుప్రసిద్ధమైన వందొమ్మిదిగ్రామ నియోజితసభ్యుల విభాషనమునకు గాఢవిభూతులలో నొకరగుటయు, వీరి దేశాభిమానమునకు నిదర్శనములు. వీరి కీర్త్యులొగమైనదియవారి “అస్సోసియేటెడు క్రెస్సు” ప్రతినధి యొకడవీరిని సందర్శింపఁగా జరిగిన సంభాషణము నేటికెఱంగూలీ పత్రికయందు ముద్రింపబడినది. దీనిని ఒట్టి చూడఁగా వీరికనున్వరాజ్యవాదము నెడల సంప్రదానాభిమానమును విడువలేదని తెలిసికొనుటకు సంతోష పడ్యును. ఇండియాపత్రికాకపరునామగురు సభ్యులందు సంఘమున ముగ్గురు భారతీయులు చేయఁగలిగిన దేమియు లేకపోయినను, ప్రజలవాంఛాత్మములైన నెక్కిడనో యిండ్లందుఁగోఁగూర్చుండి యక్కడివిషయములను గూర్చి యధికారల మీదనే యాధానపడియుండు నిండియా కా ద్వాలయము వారికి చక్కఁగా బోధదండలకనియైన సంతోషింపవలసియున్నది. బాసుగారి స్థానమున సామ్రాజ్య భావననధకు క్రియలకు నుండేనాథ దేశముగా నున్న కొలఁదకచ్చునని యిచ్చటి నులు చెప్పకొనుచున్నారు.

రొనాల్డుషే ప్రభువు-విద్యార్థులు

మా “యూనివర్సిటీ ఇన్స్టిట్యూటు” యొక్క సాంఘిక కోశ్ఠాసము కడచిన శనివారమునాడే ఉత్తర భవముగా జరుపు బడినది. గవర్నరు గారైన హొనాల్డప్రే ప్రభువుగారధ్యక్షుల పహించిరి. మున్ముందుగా సర్ అశుతోషు ముఖర్జీగారు గత సంవత్సరపు గాన్ధీవివేదన మామోదింపబడవలెనని కోరిరి. పిమ్మట విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన గౌ. దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారు బహుమతులను పతకములను పంచిపెట్ట వలెనని కోరగా గవర్నరుగారెట్లు చేసిరి. బహుమతులను పంచిపెట్టిన తరువాత గవర్నరు గారి కీర్తకాన్ని యుపన్యాస ము నిచ్చిరి. ఈయుపన్యాసము “బెంగాలీ ముస్లిం పత్రికల్ చే బహుధా స్థాపింపబడినది. పాశ్చాత్యుల కళలవలనను శాస్త్రజ్ఞానమువలనను ప్రయోజనమును బొందుటకు పాశ్చా త్యుల యాచారములను నేపథ్యముల ననుకరింప నక్కరలేదని యు, పాశ్చాత్య విజ్ఞానఫలితముగా మహాయుద్ధము తరతరము గాఁ గూడఁబెట్టిన నాగరకతను విజ్ఞానసంపదను బోగొట్టు కొనుట యవివేకమనియు, వీరి యుపన్యాస సారాంశము, ఇట్లే కొంతకాలముక్రిందట న్యాయమూర్తి వుద్రాపుగారును, గౌ. పి. సి. లయకే గారును గూడఁ జెప్పియుండిరి. ఎంత మందలించినను మన మాతన నాగరికులు పాశ్చాత్యవాగరకతా న్యాయమోహమును విడువరుగదా!

ಅನಿಲೈನ್‌ಚಾಯಲು - ಟರ್ಕ್ ರೆಡ್ (ಬೆರಿಲಿನ್)

బెన్ జో - పర్ పర్మెట్ (బెర్ లిన్)

కాంగ్రెస్ (బేయర్)

టిన్న 1-కి ఔన్నులు 8 గలది.

పర్వ 4 (B. N.) కి సేవాచార్య

టిన్ను 1-కి అవున్నులు 2) గలది.

దొరుకు పైనిలా సము :—

సాలే మహమ్మద్ హజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,
791 నెం 248, 249 ఎస్ప నేడ్, మద్రాసు.

అద్భుతనివారినే. 126

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలక్ట్రానిక్ టూనిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీను
లకును నీరస
లకును మందు
నిద్ర లేకుండు
ట, జ్ఞాపకమా
తక్కువగను,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండును.

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేదుదట; నిన్నర్తున బలహీనము. ఆయాసము, శుక్లశక్తుము పోగొట్టిరి. సిద్ధాంతగులకు, శాఖాధ్యాయులకు గుమాస్తాలకు కర్తీకులకు, పునఃస్వాగులకు మొదలగు వారికి పక్షస్థైర్యముందు; బలమును గలిగించును. అనేక నేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. సివుకూడ నేటిదినము ఒక బుడిని కొని దానితొ సరస ఒకమారు పరిశీలించుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి గా. 1—4—0

40 " " " 2—0.—0

2525!

సర్వగమ !:

పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాలముండునట్టి ఆభరణము
వాసనయును కలగు. అత్యంత సౌరాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. వేతిగుడ్డలో గాని చొ
క్కాయ వైనగాని 2.8 చుక్కలు విడిచినంతటి ఒక నందన
రసము మధ్యలోనుంటే యెంత ముఖమయిన వాసనను అను
భవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యే
వేని యుండినా యీ అటోమిక్ బహుళ యొక్క వాసన సాధా
ర్యముగా నిలుచును. ఈజినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుదు.
తెల $\frac{1}{2}$ ద్రాము బుడ్డి 1-3 రూ. 0-8-0 } వి. పి. చార్జి
, 1 ద్రాము బుడ్డి 1-3 ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, $\frac{1}{2}$ అవున్నబుడ్డి 1-3 ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
అంగో యుండియోగ ద్దగ్గ అందు కమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, ఖమ్మనకిగల వీధి, బొంబాయి.

ద్రాక్ష రసము :- మేనూతా పురుషోత్తం చూర్ణి,
చైవాబాహు కోడ్, వదరాను.

యుద్ధావసానము.

1930 లో నూతనయుద్ధ ప్రారంభము.

యూ.ఎం.కె.పి. మోటోర్ గారి జ్యోతిషము.

కుమ్మమోటో గారు జపాను దేశమున నాగసాకి ఉన్న తవాణిజ్య పాఠశాలకు డైరెక్టరుగానుండి పిమ్మట చాలవన్నత పదవులను ప్రభుత్వవర్గమునందును విద్యాస్థానములందును బడసిరి. వీరు జ్యోతిషశాస్త్ర శాస్త్రములందు గొప్పపాండిత్యమును గడించి విద్యావ్యాప్తమున సుదృఢుని విఖ్యాతిబడసి చాల ప్రచారములను గావించిరి. ప్రస్తుత యుద్ధము కలుగునని వీరు 1912లోనే ప్రవచించిరి తెలియుచున్నది. "జియోగ్రో నోసిపసు" అను పుస్తక ఆధారపడినందు వీరు చాల నాందోళనకరముగా ప్రవచనమును గావించిరి.

ప్రవచనము.

1917 వ సంవత్సరము ఆగస్టు నవంబరు నెలల మధ్య నీయుద్ధ మంతరించును. ఆగస్టు నెలలో జర్మనుల పరాజయము ప్రారంభ మగును. నవంబరు నాటికి మిత్ర మండలి సేనలు బెర్లిను నగరమును చేరును. జర్మనులు వికారమును విజయమునకు సన్నద్ధులగుచున్నారని వారి పరాజయమునకు ఏర్పాటుల నేమియును చేసికొనలేదు. కాన వారికి పరాజయము ప్రారంభమైన వారు నిలవబడ జాలరు. నెంటు బాను గ్రంథముననే ఈ యుద్ధమును గూర్చి వివరింపబడినది. అందు పేర్కొనబడిన 7 లెఖలు 10 మకుటములును 9 ల మృగము కెయిజరే. 10 మకుటములనగ జర్మను సామ్రాజ్యమునందలి 10 దేశములు ఏమతలనగ వాగో హెస్టలరు వంతమునకు చేరిన ఏడుగురురాజులు. ఆర్మ్యము లిక్కి దినములు సంచరించుచు ఆ గ్రంథమున వ్రాయబడినది. స్వర్ణ మానమున నోక దినము మానవమానమున మెకవత్సరముగాన నీయుద్ధము లిక్కి వత్సరములు జరుగునని ప్రవచింపబడినది. ఈ లిక్కి వత్సరములలోను జర్మనీ సర్వవివాళనము చేయును. 42 మాసములు ఏలుటకు నైతామకధికారి మియ్యబడినదని ఆ ప్రవచన మందుగలదు. కాన నీయుద్ధము 42 మాసములు జరుగును. అనగ ఆగస్టు నవంబరు నెలలమధ్య ముగియవలెను. సంధిసభ పొరకు నగరమునగాని కోపకు హేగను నగరమునగాని జరుగును. ఇరు వీరుల మిత్రమండలివారికి శిథిలప్రాయ భేదములు కలుగగలవు. కాన సభవారు చాలకాలము వరకును పరిష్కారమునకు రాజాలరు. పిమ్మట స్వేయియ చోలండు మున్నగు దేశముల వారు మాధ్యస్థము సలుపవచ్చెదరు. జర్మనీని యోడించుటకు ముందే టర్కీ పూర్తిగా యోడిపోయి స్వాధీనము కాగలదు. దానికి వివాళనము తప్పదు. డార్జిలింగ్ మాగ్గమును సంపాదించుటకు రష్యావారు సర్వవిధముల ప్రయత్నించెదరు. పోలండుకు సర్వపరిపాలన మొసంగబడునను వాదనముతో దానిని రష్యాదేశము చేసెదరు. మొదటి యైక్వర్యమును మరల బడయుటకు చాలినంత ఆధిక మొత్తమును నష్టపరిహారముగ నొసంగవలెనని బెర్లినును జర్మనీ నడిగి మరల సంపూర్ణ శ్రమ్య భరితమగును. అల్సాసు లూరెయియలను ప్రాప్తునకిచ్చెదరు. అచటి ఇతరపక్షాలవలననే జర్మను లింతకాలము పోరునలప గలుగుచున్నారు. ఆగనులు పరామనారిపరమగును. ఇందు లకు మిత్రమండలివారందరు సంగీకరింతురు.

కియన్స్కు చీ నాకిచ్చుటకు జపాను వాదనము చేసి నది గాన యుద్ధ వ్యయములకు నెలకయిన మొత్తమును పొందగలిగినచో జపాను కియన్స్కు చీ నాకిచ్చి వేరును. భూగోళపటమును మార్చగూడదను భావ మిప్పుడు ప్రబలియుండుటచే జపానువారి స్వాధీనమందున్న దక్షిణ సముద్రద్వీపములు మరల జర్మనీవారి కిచ్చివేయవలెగలవు. మిత్రమండలి యుద్ధవ్యయములకు చాలినంత మొత్తమును పరిహారము క్రింద జర్మనీవలన పూర్తిగా పుచ్చుకొనుట గూడ జరుగ నేరదు. వివాళ హేతువు జర్మనీ దేశమునందు గూడ కలుగును. ఆగస్టు నెలలో పున జర్మనీ నాహరిపదాధ్యము అంతరించును. యుద్ధాంతమున జర్మను ప్రజలు యుద్ధ విషయమున నధికాత్మానా భరితులై యుండుట. గొప్ప విజయమును దేశ శాక్రమణమును కలుగునను నాశ యంతరింగ గానే వారు నెల మునంతను కెయిజరు మీద మోసెదరు. అప్పుడు సాంఘికవాదులు చెలరేగి ఫలసిద్ధిని బడసెదరు. జర్మనీ ప్రజాపాలిత దేశముగను గాని మరెంత కాలమునకు జర్మనీ దేశము మరల యుద్ధమునకు దిగుటకు సమర్థమగును. కెయిజరును సభ్యుని గావించురు. అతడకాలమరణమునెందును. కెయిజరు ఆమెరికాకు పారిపోవుటకు అంతిగామిలో పోవుచుండ బ్రిటిషు నౌకలు దానిని ముంచివేయుచును అతడు మృతి నొందుటకు జరుగగలదు.

రెండవ యుద్ధము.

రెండవయుద్ధ ముతిదారుణముగ 1930 లో ప్రారంభ మగును. ఆయుద్ధావసానముతో సంపూర్ణ అవిచ్ఛిన్న ప్రశాంత స్థితి ప్రపంచమున చేజూరగలదు. జర్మనీలో కొంతకాలము ప్రజాపరిపాలనము జరిగిపిమ్మట ఏకరాజపరిపాలన కాంక్ష కలుగగలదు. అప్పుడు రాజనిరూపణమునకు జర్మను యువరాజుకన్నవారు దేశమున కలవరమును ప్రారంభించెదరు. యుక్తిమరుడగు యువరాజు సఫలుడై సింహాసనము నధిష్ఠించును. అతడే ద్వితీయ మహాసం గ్రామమును ప్రారంభించును. ఈసంగ్రామమున గూడ జపాను దేశము బ్రిటిషు దేశమునకు మిత్రమై సంగరమున చేరును. ఈయుద్ధమున బ్రిటిషు దేశమున ధనమంతయు వ్యయమగును. చాల విషమస్థితి కలుగును గాని అయిబృండుల కన్నిటికిని సహించి బ్రిటిషు దేశము మరల విజృంభింపగలుగును. జపాను గూడ విజృంభింపగలుగును. జర్మనీ సంపూర్ణముగ వినాశనమగును. అంతటితో ప్రపంచమునకు శాశ్వతశాంతి కలుగును.

1920-1921 సంవత్సరములలో జపానునకు దేశీయము ను విదేశీయమునకు నాపద కలుగగలదు. చీనాకును జపానుకును ప్రబల వైషమ్య మేర్పడును. ప్రాచీన రాజకీయ విషయములందు జపాను చీనాదేశముతో నేకీభవించినచో జపానునకు చాలనష్టము కలుగగలదు.

దేశమున ధనికులకును ప్రజలకును తగవు గలుగును. ప్రజాపరిపాలన వారుల పంత మీదేరును గాని ప్రజాసమరము మాత్రము కలుగదు. పక్షిలండును సభారంగము లందును వాక్కులహా మధికముగ జరుగగలదు.

ఈ సంవత్సరము నూతన శతాబ్దము. ఈ వాణిజ్య సంగ్రామమున ప్రథమ విజయస్థానము ఆమెరికాకును ద్వితీయ స్థానము జపానుకును లభించును. దేశము చాల నైక్యవంతమగునని ఈమా మోటో గారు ప్రవచించిరి—(హిందూ పుస్తక)

తైవమహాసభ

సంస్కృతభాష లేక హూణవిద్య నభ్యసించు నట్టి గాని వేదాధ్యయనము చేయునట్టి గాని తైవ బ్రాహ్మణ బీదబాలురు పై సభవలన ద్రవ్యసహాయమును పొందగో నడల జూలై 15 వ తేది లోపలను కార్యదర్శులలో నొకరికిగాని కోశాధిపతికిగాని దరఖాస్తులను పంపుకొన వలయును.

కొంపల్లి కోటిలింగము

కా. నాగేశ్వరరావు

కార్యదర్శులు

కాకినాడ వార్తలు

ఈనెల 5వ తేదినండి కాకినాడలో కనెడియను మిషనరీ కాన్ఫరెన్సు జరుగుచున్నది.

కాకినాడ, జగన్నాథకపురం మహమ్మదీయ పాఠశాలల బాలికలకు పి. ఆర్. కాలేజిలో డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆహ్వానమున సామీబుబహద్దరు గారి యాజమాన్యము క్రింద బహుమతు లిచ్చబడినది.

రావుబహద్దర్ డాక్టరు చంద్రశేఖర ముదల్యారు గారికి రావుబహద్దరు వీరుదము వచ్చిసందర్శమునను వారు విశాఖపట్టణమునకు బదిలీ కాబడినందున ఆన్. కే. నూర్య నారాయణమూర్తి నాయడుగారిచే జూన్ 25 తేదీని కాకినాడ వాటరు మక్కును ఆవరణలో కోటవింకొకటి యియ్యబడినది. పలువురు యూరోపియనులు భారతీయులు వచ్చి యుండిరి.

డాక్టరు యు. సీతారామస్వామి నాయడు గారు ఎల్. ఎం. అండ్ ఎస్. గారు గోదావరిజిల్లా డి. ఎం. ఎఫ్. ఓ. ఆఫీసుగా కాకినాడలో నుండి జిల్లాచార్జీ వహించిరి.

ఈసంవత్సరము కాకినాడ తాలూకా లంకలు యేట సాలుకు గాక మూడేండ్లవరకు పూర్వము వలె నే జేలంకే యబడునని వినుచున్నాము.

మ. బుర్రా సూర్యప్రకాశరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు ఈనెల 1 తేదినండి కాకినాడ లో బోర్డుపని జేయుటగా దొరతనమువారిచే నియమింపబడిరి.

చిత్తూరు సమీపమున పూతలుపట్టు గ్రామమునందు కొందరు పెద్దలు శ్రీవరదరాజ స్వామివారికి బ్రహ్మోత్సవము జరుపుటకు నిశ్చయించి జూన్ 28 వ తారీఖున ధ్వజారోహణ మొనరించునటుల ఏర్పడిచిరియు ఇట్లుండ జూన్ 26వ తారీఖున గుడిదర్శకర్త బ్రహ్మోత్సవమును జరుపగూడదని డిప్రీ ఖ్ట మునసబువారిని ఇంజక్షన్ ఆర్డరు కోరగా కోర్టువారు 27వ తారీఖున ధర్మకర్త కనుకూలముగనే ఆర్డరు నొసగిరియు ఒకవిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

అచంట రాజగోపాల మను బి. ఏ. ఆనర్సు విద్యార్థికి ఇటీవల వివాహము జరిగెను. ఇతడు వివాహసమయమున కొవ్వూరు ఆంధ్రగోరవాణ విద్యాశాలకు 20 రూ॥ లను ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు 5 రూ॥ లను, నర్సాపుర శ్రీ సమాజమునకు 1 రూ॥ జేదపాతశాలకు 1 రూ॥ సంభావనల నొసంగి ఇతర పెండ్లి కుమారులకు మాగ్గదగ్గి యయ్యెనని నిడదవోలు నుండి యొక విలేఖరి వ్రాసెను.

కమలామణిలేఖలు

నెల 6 లెఖలు.] పూర్వగుచ్ఛము - తయారైనది. [వీ.పీ. ద్వారా 8 ల]

5 ప్రతులు వీ.పీ. ఖర్చు సహా, రూ. 2-2-0.

నెల 10 ల.] ఉత్తర గుచ్ఛము - ముద్రణలో నున్నది. [వీ.పీ. ద్వారా 12 ల]

ఉత్తర గుచ్ఛము కొద్ది కాలములోనే వెలువడగలదు. ఈలోపల పూర్వగుచ్ఛమును మజి మజి చదివి అందుగల పొందికలు, రసవంతములగు పట్లు, విశేషార్థములు, మున్నగువానిని బుద్ధిమంతులు గ్రహించి ఆనందింతురుగాక. నమలిన కొలది బయలుపడునట్టి రుచి వట్టిమాటలచే వర్ణించి తెలుపుట సాధ్యము కాదుగదా! ఈ పూర్వగుచ్ఛమును నెమ్మదిగ చదివి సారమును సంపూర్ణముగ గ్రహించినవారి హృదయములు ఉత్తర గుచ్ఛమునకై తత్తరపడుచుండుట నిస్సందేహము. ఆంగ్లేయ భాషలో దొరలును మన వారునుగూడ లక్షలకొలది జనులు చదివి స్లాఫించిన యీ లేఖలవలని యానందమును ఆంధ్రలోకమందెల్లడల వ్యాపింపజేయుట మహోపకారము గావున, ఈక్రింది యేర్పాటు చేయబడినది. ఏమనగా—

5 ఒక చీతూరి 5 ప్రతులు పూర్వగుచ్ఛము తెప్పించుకొని వీ.పీ. ఖర్చు సహా రూ. 2-2-0. లు చెల్లించువారికి ఉత్తర గుచ్ఛము తయారైన వెంటనే 1 ప్రతి

బహుమానము గా

పంపుచున్నాము. మజియ, తప్పక చేరుటకై పోస్టేజి సైతము భరించి బుగ్గిద్వారా పంపుచున్నాము.

పూర్వగుచ్ఛమును వీ.పీ. గా పంపుమన్నారా? ఎన్ని ప్రతులు!

విక్రయ డిపో - మైలాపూరు - మద్రాసు.

హిందూదేశ వైనికబలము.

నెండునెలలు సింగు గారు.

కడచిన యెనిమిది నెలలలో జనరలు సర్ జేమ్స్ విల్సన్ గారిలో నేను సంభాషించితిని. యుద్ధము మిగుల తీవ్రముగ నున్నప్పుడు, ప్రాప్త్యుచేయుచున్న భారతీయ వైన్యధికారులు వహించిన వారితో నేనిట్లు మాటలాడితిని:—

“ఐరోపాఖండమున నున్న భారతీయ వైన్యములను నడుపుటకు మీరు 1914 సంవత్సరమున హిందూదేశము వదలి యెట్టి ఉద్దేశములతో యిచ్చుటికి వచ్చితిరి?” అని నేనడిగితిని.

“ఆసహాయమున భారతీయులంత వైన్య సాధనములతో యుద్ధము చేయుదుమని నేను తలపలేదు. మీ దేశీయులు వైన్య సంతులనము నే నెరుగుదును, కాని వారు ఐరోపీయుల నెదుర్కొని యుద్ధము చేసినవారు కారు. అందుచే మీరు జర్మనుల ఆకర్షణమున నెట్లు ధిక్కరింపగలరా అని నాకు సందేహము వుండెను. కాని, అసత్యముననే మీరు వైన్యధ్యయమును నున్నట్లును గుటచే, నీరసగూర్చి నాకు గల సంశయములు యాపుమాసినది. ప్రాప్త్యుచేయుచున్న వేసిన మొదటి యుద్ధమును చూచిన తోడనే నామానము సగర్వముగ నుండెను. ఐరోపాఖండమున మొట్టమొదట చేసిన యుద్ధములో, భారతీయులు చూసిన వైన్య సాధనములు మిగుల గణనీయములు. మాతృదేశమునుండి వేలకొలది మైళ్ల దూరముననుండి, కాకాయానముచే మిగుల డబ్బి, కందక, యుద్ధములను నేమియో తెలియక, ఇల్లికట్టముల నెండవలసి వచ్చినను, మీరు జర్మనులతో తృప్తికరముగ పోరాడగలిగిరి. మీరు, తమ నాగరకమునకు భిన్నులగువారితో గూడి, క్యాలే పట్టణమును గొమ్మిచ్చెను జర్మనుల సిద్ధముగ నున్నతరి, భారతీయులు రణరంగమున ప్రవేశించిరి. వీరికి మందు గుండుసామానము మిగుల తక్కువ. కరగోళములు లేవు. తగిన యుద్ధపరికరములు మీ కొరకలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో కూడ, మీరు తమ ఐరోపీయుల ఉద్యోగియులు మరణించినను యుద్ధము చేయుచునే యుండి, జర్మనులకు వైన్యము ఆశ్చర్యమును గొలుపుదు, చిరతరభూతిని గడించిరి” అని యాతడు చెప్పెను. సర్ జేమ్స్ గారు చెప్పిన మాటలవలన నామాన మెంతయు సంతోషపడుచున్నానని చెప్పెను. ఇట్టి వైనికాధికారుల పోగడ్డగాంచిన యోధులకు దేశము నామాతృదేశముగ నాకెంతయు గర్వముగ నున్నది. తమవార నాతడివిధముగ చెప్పజొచ్చెను. — “ఇకనొక వింత 47వ సీక్రపటాలము చేసిన యుద్ధము మిగుల వర్ణనీయము. వీరికి అనుభవజ్ఞానము లేదు. ఇట్టివారు జర్మనులతో పోరు సలుపగలరాయని మొదట సంశయము పొడమెను. కాని మీరు యుద్ధము ప్రారంభించిన తోడనే, మామనసులలో గర్వమును సంతోషమును వృద్ధిచేసిరి. మీరు నలిపిన యుద్ధము వర్ణనాతీతిము. ఈ 47-వ సీక్రపటాలము మిగుల నాతకముగ నేర్పాటు చేయబడినది. మీరు తృప్తికరముగ పనిచేసినయెడల, యుద్ధమునకు భారతీయులను తయారుచేయవచ్చునని తలంచితిని. భారతీయులు జర్మనుల నెదుర్చు జయప్రథముగ పోరాడు వైన్యసంతులనము వీరిమూలమున తెల్లమైనది ప్రాప్త్యులో గార్వాలు చేసిన యుద్ధము మిగుల స్తుతిపాత్రముగ నున్నది. కొన్ని సంవత్సరములక్రిందట, మీ యోధులను యెవ్వరికిని తెలియదు. కాని యిట్టియుద్ధమున మీరు, రెండు విక్టోరియా క్రాసులను, ఇక ననేకములకు బహుమతులను పొంది భూతితరముగ పనిచేయుచున్నారు. న్యాయపరమైన వర్ణన మీరు చేసిన యుద్ధ చరిత్రము ప్రపంచ మున్నంత కాలమును సంతోషముతోడను, ఆశ్చర్యముతోడను యెల్లరచే పరిపంపబడుచుండును. భారతీయ వైనికోద్యోగి యగు రామజోధ సింగు అను నేహళ దేశవాసుడు న్యాయపరమైనవర్ణన చూపిన వైన్యగుణ సంపన్నత మిట్టిరీతి క్రాసుబహుమానము నందెను. భారతీయులకు తగిన వైనికశిక్షణ మొసంగినయెడల నెట్టి మహాత్మాగ్యముల వైన్యము చేయగలుగుదు గనుట కీతడు ప్రత్యక్ష తార్కాణము. ఎట్టి ఆంగ్లేయుడును, ఇంతటి నిపుణత తోడను, వైన్యముతోడను పండును నడుపజాలడని చెప్పవచ్చును.”

ఈ మాటలు వినునకి భారతీయులు వైనికోద్యోగములకు నిశ్చయముగ తగిన వారని నాచుననుకు తట్టినది. తరువాత జనరలు విల్సన్ గారి విధముగ ముచ్చటించిరి:— “ప్రాప్త్యు దేశములో నిక నొక వింత జరిగినది. గూర్ఖా దేశముననుండి యుద్ధమున వైన్యసహాయము చేయుటకు భూతియా

జాతివారిని కొందరిని, రావించితిమి. మీరు తుపాకులను, గుండ్లను అత్యుచితము చేయక, ముందునకుబోయి, గానుపడిన వైనికులను, రక్షించి, వారికి మిగులదయతో ప్రభువచిత్యాల తేసి, తమ విధ్యుక్త ధిక్కములను నిర్భయముగ నిర్వర్తించిరి. ఈ విషయము లన్నియు నాచునను నాటుకొని నుత్తర రాకున్నది.”

“భారతీయులలో నేజాతివారు మిగుల కీర్తితరముగ పోరాడిరి మీ ఆభిప్రాయము?” అని నేనడిగితిని.

“ఈ ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పట కష్టము. భారతీయులందరూ వైన్యసహాయముతో పోరాడిరి. గూర్ఖాలు, గార్వాలు, జోగ్రాలు, మహారాష్ట్రీలు, సీక్రాలు, పఠానులు, ఎల్లరును మిగుల కీర్తితరముగ పోరాడిరి. వీరిమూలమును గూర్చియించుక చెప్పెదను:— కందకయుద్ధము ప్రారంభదశయందు నున్నప్పుడే భారతీయులు రణరంగమున కేగిరి. అప్పుడు కందకములలోని నీరు మొలలలో తువరకు నుండెడిది. వైనికులు మంచులోను, నీళ్ళలోను వణకుచు యుద్ధము చేయవలసి వచ్చుచుండెడిది. ఆ తీతోష్ట నితికి అలవాటుపడిన ఐరోపీయులకు యిది కష్టముగనుండగ, సమశీతోష్ట ప్రదేశము నుండి వచ్చినవీరు కొంచెమైనను నెనుదీయక పోరాడుట చూడ ఆశ్చర్యజనకముగ నుండెను. అప్పుడు మీరు పడిన బాధ సారములు బ్రీటిషువారికి వైన్యమానంతయులేని సమయమున, వారు వైన్యమున వృద్ధి చేసికొనడనకు నిలిచి, భారతీయులు యుద్ధము సల్పిరి.” అని జనరలు విల్సన్ గారు చెప్పిరి.

ఇండియను పటాలములలోని ఐరోపీయులు ఉద్యోగియులు మరణించినప్పుడు, ఇండియను ఉద్యోగియుల క్రిందనే యుండి మీరు మిగుల ప్రతాపముతో పోరాడిరి. “భాషాసమస్య కొంచెము చిక్కులకు మూలమగుచున్నది. వైనికుల కాంగ్లభాష తెలియనప్పడు, వైనికులభాష తెలియని ఆంగ్లేయవారి వారిపై ఆధికారిగనుండిన నేమిలాభము? 1914-15 సంవత్సరములలో నా యాజమాన్యము క్రిందనున్న భారతీయులు మీరవలనలే పోరాడిరి. మీరు అప్పుడు గలిగిన చిక్కుల ననేకములను తొలగించినట్లులో ఆతిశయోక్తి యేమియులేదు. మేము ప్రాప్త్యుదేశమునకు వచ్చునప్పటికి పరారు సగరమునుండి జర్మనులు తరుమబడిరిగాని, యెడింపబడలేదు. ప్రాప్త్యు, బ్రీటిషువైన్యములు కిగిపోవుచున్నది. ఇట్టిసమయమున భారతీయుల వైనికులు మిత్రమండలివారికి ఘనతమముగ నేవజేసిరి. కలేసగర తేమముకూడ నా ఆధిపత్యము క్రిందనున్న భారతీయవైనికులు చేసిన శౌర్యకార్యముల వలన చేకూరినదని చెప్పవచ్చును.” అని విల్సన్ గారు చెప్పిరి.

“ఐరోపాఖండమున భారతీయులు చేయుపని ముగియలేదని నేను సర్ జేమ్స్ గారికి జ్ఞాపకముచేసితిని.

“లేదు. ఇండియా గుఱువుదశము, అవసరమగు నెడల, ఇంకను ఘనకార్యముల చేయునని నేను తలచుచున్నాను” అని వారు జవాబిచ్చిరి.

“హిందూదేశ రక్షకవైన్య విధానములను మీరు చూచిరా? అందునుగూర్చి మీ ఆభిప్రాయమేమి అని నేనడిగితిని.”

“ఇది మిగుల మంచివద్దతి. ఇష్టమున్నచో, ప్రతివారిని యిచ్చట యుద్ధము చేయుటకు పంపినయెడల, యుద్ధము త్వరలో ముగియగలదు. కాని యిట్టి ప్రయత్నములు ముప్పు మానములకు ప్రాప్త్యుకు జరిగినయెడల, హిందూదేశ మింకను యెక్కుడు మనుజులను యుద్ధమునకు బంపియుండును.” అని యాతడు చెప్పెను.

ఇట్టి నితిగతులకు భారతీయులు లక్షరవాదులుకారని యు, యుద్ధము ప్రారంభమైన నాటినుండియు మానానుకులు భారతీయులను వైన్యమున జేర్చుకొనడని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నను, వారు తమ ప్రాతిపదితిని కదలకయున్నారనియు నేను వారితో చెప్పితిని.

ఎవరూ యీ విషయమున భారతీయులను నిందింపరనియు, హిందూదేశపు రాజధిక్తి వర్ణనీయమనియు యాతడు చెప్పెను.

“మీరు హిందూదేశమునకు పోయిన యెడల యెంతమంది వైనికులను సమకూర్చగలరు?” అని నేనడిగితిని.

“దానికి మితము లేదు” అని యాతడు జవాబిచ్చెను.

“మీరు యుద్ధమున జేరుటకు మనుష్యులెక్కడ దొరుకుదురు?” అని నేను ప్రశ్నించితిని.

“హిందూదేశ మందంతటను” అని యాతడు బదులు చెప్పెను.

“వంగదేశములో నా” అని నేనడిగితిని.

“వంగదేశమున కొందరు వైన్యమున జేరుదురు. నేను ఉక్రాయిన్ పోయి, ఆదోటను దృఢకరీరులగు జనులజూచి ఆశ్చర్యము నొందితిని. వంగదేశీయులు వైన్య సేవయంద్యు చూపిన చురుకు దనమును, వారి విధ్యుక్త ధిక్కర్యహాణియు నాకు ఆశ్చర్యమును గలిగించినవి. హిందూదేశపు సరిహద్దులలో వైన్యసంపన్నులగు మనుష్యులు సమకూడుదురు. మీ భాగమగుపంజాబులో కొందరు యుద్ధము జేయుజాతివారు కారని చెప్పుదురు. ఇంకచే వీరిలోనున్న శక్తి అంతరింపగలదు. భారతీయులలోనున్న తృప్తిజమును వృద్ధిపొందించిన యెడల ప్రపంచములోని వైన్యము లన్నిటికంటె పెద్దదగు వైన్యము హిందూదేశమున గలుగగలదు” అని యాతడు వ్రాసుకొచ్చెను.

“విద్యాధికులలో ననేకులు వైనికులుగ జేరుదురా?” అని నేనడిగితిని.

“నిశ్చయముగ జేరుదురు. ఈవిషయమై యిదివరకే కొంతచర్చ జరిగినది” అని యాతడు నడివెను.

“భారతీయ నేనలవై నెవ్వరధికారులుగ నుందురు?” అని నేను అడిగితిని.

“ఇండియనులకు క్రమక్రమముగ వైనికోద్యోగముల నిచ్చుటకు నేనుప్రయత్నించుచున్నాను. కాని తక్షణమే యిది సంభవమగుట నాశ్చర్యములేదు. కాలక్రమమున ఇండియనులు వైన్యమున ఉన్న తోద్యోగముల నందుకురని నేను చెప్పగలను. విద్యాధికులగు భారతీయులకు వైనికోద్యోగముల నీయవలయునని నా ఆభిప్రాయము.” అని సర్ జేమ్స్ విల్సన్ గారు చెప్పిరి.

ఆక్షేపక సభలు.

పోలీసువారి చర్యలు.

తిరువూరుకుండి డాక్టరు వి. వరదరాజులు నాయకుగా నున్న యిండియా పత్రిక కిటులవ్రాసిరి.

గత నెల 25-26 తేదీలను శంకర దుర్గమునందు పురుషులును స్త్రీలును ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ నాక్షేపకసభలను గావించిరి ఆ విషయము గతనెల 27వ తేదీన మీ పత్రికయందు ప్రకటింపబడినది. ఆసభలు జరుగునని గ్రామమునందు దండోరా చేయబడినను నేనెరిగినంత వరకు రెండుసభలకును పోలీసు వారెవరూ వచ్చినట్లు తెలియలేదు. ఆ గ్రామములోని వారిని నెక్కుమందిని నేను స్వయముగ నెరిగియుండుటచే నేను మాధుర్య వైతిని నే నీ సభను జరిగించినచో సభకువచ్చిన వారి కందరికిని చిక్కు కలుగునట్లు తా నధికారులకు వ్రాసెదనని బెదిరించుచు నాగ్రామవాసియును నొక క్రైస్తవ ప్రముఖుడు నాకు వ్రాసెను. నే నాతనిపేరు తెలిపితి నేని యాక్షేప వ్యాజమున మండలోద్యోగులగు నాంగ్లేయుల యనుగ్రహ సంపాదనమునకు ప్రయత్నింపగలుగునని నేను మీకు తెలిపలేదు. ఈ నెల 2 వ తేదీన గ్రామమున చాల కలవరము కలిగినది. ఆ సభలకు వెళ్లిన వారినందరిని పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొని వెళ్లి సభలో జరిగిన విషయములనుగూర్చి వాత్సాలములకు పుచ్చుకొనిరి. బెంటెనునిధికి ధన మొసంగిన స్త్రీపురుషుల పేరులను వ్రాసుకొనిరి. చాలసారులు గుంపులు నాబస ఎదుట చేరిరి. ఈసభలను జరుపుట శాసనవిరుద్ధముగాదు గాన మీరు భయపడవలదని నేను వారితో చెప్పితిని. నాదగ్గర కే రుద్యోగియును రాలేదు. ప్రజల పక్షమున నేను మాటలాడ గోరెదనని నేను పోలీసు సబు ఇన్ స్పెక్టరుకు వ్రాసితిని. ఆనాడు నా కతని యొద్దనుండి జాబు రానేలేదు. కాని మరల వారు ప్రజలను బాధించలేదు గాన 3-వ తేదీ రాత్రి అటనుండి బయలుదేరి వచ్చితిని. నేను బయలుదేరుచుండగ నాకు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు వ్రాసిన లేఖ చేరినది. నన్నువీక్షించుటకు ప్రజలుచాలమంది గుంపులుగ చేరిరి. అంతయు శాంతపడినది. నేనచటలేకుండుటచూచి పోలీసువారు మరల విచారణ ప్రారంభించిరి నాకు నేను జాబువచ్చినది. పోలీసు సబు ఇన్ స్పెక్టరు ఇంత గందర గోళము చేసి పురజనుల నేలబెదిరించుచున్నాడో నేను గ్రహింపజాల కున్నాను. రేపు మరల నాకు లేఖ వచ్చినచో నేను చురల నచటికి వెళ్లి ప్రజలకు తోడ్పడ గోరెదను. ఈ లోన మీ రివృత్తాంతమును పత్రికలో ప్రకటింప నేడెదను.

హారానెమన్న కోర్టులో విచారణలో నుండిన పురుషోత్తమ బెనియా అను నతడు కావలియున్న ముగ్గురు పోలీసు భటులను (బరీమాలగ వారనిని కనేరి ఆవరణమునుండి బైటకు తీసికొనిబోగా నతడు తప్పించుకొని పారిపోయి హారాచర్చిలో దాగికొనెను. వారు వెతికివెతికి వారిని ఆశ్శలమున పట్టుకొనిరి. అసలు నేరమునకు 10 సంవత్సరముల శిక్షయు, రెండవ నేరమునకు 4 మాసముల కఠినశిక్షయు విధించిరి.

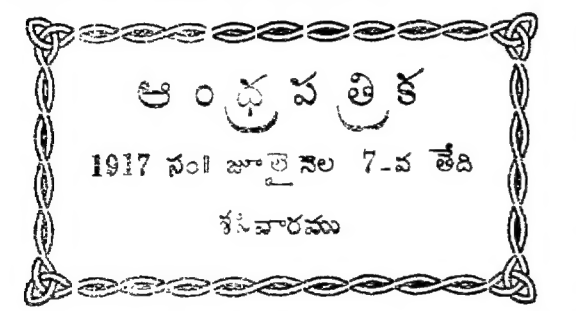
అ సేతులు హోంయాలు లిగులా చేకుదున్నారు, చేసినవారిని
సూర్య 26-వ వేదీని ప్రకటింపబడును,

కావలెను.

ఆంధ్రదేశమునం దంతటను ఆంధ్రవిద్యా నిధి పక్షమున సంచారము చేసి, దాని ప్రయోజనమును ఆంధ్రదేశమున కెరుకపరచి వారిని సభ్యులుగ చేర్చుటకు, సమర్థత గల యేజంట్లు కావలసియున్నారు. వలయువారు, వారి కిదివరకు గల లోకానుభవమును గూర్చియు, వారు కోరు వేతనమును గూర్చియు, ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్య దర్శులు, 7 తంబు శ్లేషినిధికి వ్రాయు ప్రార్థనలు.

విషయానుక్రమణిక.

మా కలకత్తాజ్ఞాపకము	2
యథావసానము	3
హిందూదేశ ప్రాంతము	4
పశ్చిమ ఇండియ తుమ్మెదల వారి లాటరీ	5
ప్రధానవ్యాసము	
ఆంధ్రవిద్యానిధి పంక్షకములు సాక్షకుడు	6
వాస్తవము - వ్యాఖ్యలు	7
బరోపామహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రీవాదము	8-9
వృత్తాంతములు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాదము	11-12-13
మంగోలియా ఉపద్రవము, ప్రజాభిప్రాయము	14

ఆంధ్రవిద్యానిధి పంక్షకములు సాక్షకుడు.

వంగదేశ పాలకుడుగ రోన్లాండ్ ప్రభువు గారు డక్కా పక్షమున స్వపరిపాలనమును గూర్చి మొసగిన యుపన్యాస సారాంశము పై క్రింద డిమిడియన్లు. ఇట్టి హితవాక్యము లను వదిలినను, బొంబాయి, మద్రాసు, మధ్య రాష్ట్రపాలకు లిదివరకే మొసగియున్నారు. రాజ ప్రతినిధిగారు గూడ, నిర్లక్ష్యములగు మార్పు లను గోరుచు కాలమును వ్యర్థపుచ్చుకు డని, హిందూదేశమును జేసియున్నారు. హిందూదేశ ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యగు ఛేబెల్ల నగారు అధికార వర్గామానులు. వీరి యభిప్రాయము లందు వారి కధిక విశ్వాసము. కావున ఛేబెల్లను గారి యభిప్రాయములు వీరి యభిప్రాయములకు ప్రక్కతాముగనే యుండును. ప్రధాన రాష్ట్రముగు వంగరాష్ట్రమున కధి పతుల యభిప్రాయ మెటులుండునో యని యూహించుచుంటిమి. అది వేరు విధముగ నుండుట యసహజమని యనుకొనినను, హిందూదేశము నకు వెడలుటకు పూర్వము రోన్లాండ్ గారు తాము క్రొత్త మార్గ మవలంబించి హిందూ దేశ రాజకీయాభివృద్ధికి లోడ్డుదుమని వాదనముజేసి యుండుటచే, వీరి యభిప్రాయమును విన గుహూహలముగ డెను. రోన్లాండ్ ప్రభువు గారు కర్లను ప్రభువుగారికి ప్రయశిష్యులని సుప్రసిద్ధి. అందుచే వీరి నియామకమును గూర్చి వంగ దేశీయులు కొంతవడి శీఘ్రముగ వ్యాఖ్యానము జేయ నారంభించిరి. ఇందులో అమృత బజారు కృత్రిక నాణ్యతలమును వహించినది. రోన్లాండ్

గారి పూర్వాభిప్రాయముల నన్నిటిని క్రోడీకరించి వెల్లడి జేసినది. అప్పటికి భారతీయులయెడ వారికి గల నిర్లక్ష్యభావములను, ప్రకటిత మయినంతవర కును, ప్రచురించినది. ప్రజల ప్రేమను చూచి గొన్న కార్మికేలుప్రభువు రాష్ట్రాధికారమును విడవలసి వచ్చినదని వంగదేశీయులకు గల నుఃఖమే, తీవ్రవిమర్శమునకు కారణమయి యుండ వచ్చును. ఈ విమర్శనము ఇంగ్లండులో నున్న రోన్లాండ్ గారి దృష్టి నాకర్షించినది. తమ యభిప్రాయములు మారినవనియు, తాము ప్రజలను శక్తి వంచన లేక సానుభూతితో పరిపాలించెద మనియు ఈస్టు ఇండియా సంఘమున నుపన్యసించిరి. అమృతబజారు పత్రికకు స్నేహితులద్వారా, రోన్లాండ్ గారి సానుభూతినిగూర్చి సమృద్ధమగు వృత్తాంతము చేరినది. అంతటితో విమర్శనమాగెను. పొగడలు ప్రారంభ మయ్యెను. రోన్లాండ్ ప్రభువుగారి వాక్యములలో మార్పమున్నది. కొంత దూరదృష్టిగూడ కాన్పించుచున్నది. పశ్చాత్య నాగరికతా వ్యామోహమున బడక, వంగదేశ నాగరికతను, సాంప్రదాయములను గాపాడుడని వంగదేశీయులను హెచ్చరించి యున్నాడు. స్వరాజ్యసమితులలో విద్యా గులు పుస్తకవతనము నిమిత్తమైగూడ జేరకూడదను నుత్తరువును ప్రచురించి నపుడు గూడ, వారి యాజ్ఞవై విమర్శనము రాలేదు. స్వపరిపాలనము త్వలో లభించుట దుస్సాధ్యమని డక్కాలో నిచ్చిన యుపన్యాసమున గూడ ప్రజల యాశయములయెడల తీరస్కారభావము గాన్పించదు. “మీకు స్వరాజ్యము ఎన్నడో లభించితిరును. కాని యోరిమితో, ఎడతెగని పట్టుదలతో, కార్య భారమును వహించినగాని మీరు జయము గాంచజాలరు. ఒక్కమారు మీకు స్వపరిపాలనము నొసగినా మని వ్రాసి యిచ్చు వారు లేరు. అంతమాత్రముచేత గమ్యస్థానము జేరుట కై కార్యభారమును వహించి ముందుకు సాగమని యూహించగూడ” దని రోన్లాండ్ గారు నెలవిచ్చిరి. మార్గనమగు భాషతో తీరస్కార భావమును జూపకుండ మీరు స్వపరిపాలనమును గూర్చి నడుపుట సహజమే గాని, యుపన్యాస సారాంశము ప్రోత్సాహకరముగ లేదు. గమ్యస్థానమును మాత్రము స్పష్టముగ వాకొనిరి. కాని దానిని బొంబుటకు తామెట్టి ప్రయత్నముల జేయదలచిరో, ఎంతకాలములో స్వపరిపాలనా ప్రదానము గావింపదలచిరో, ప్రజల నెట్టి ప్రయత్నముల బూనుడని సలహా యిచ్చెదరో, యుపన్యాసమునం దేనూచనయు గాన్పించదు. సానుభూతితో ప్రతికూలభావమును బైకి రాకుండ జేయుట సులభము. సానుభూతిని వాక్యములలో మాత్రము గనబడది, ప్రజలను తృప్తిపరుప జూచిన విశేషప్రయోజన ముండబోదు. ఈ సత్యమును రోన్లాండ్ ప్రభువుగారు త్వరలో గ్రహించుట భావ్యము. స్వపరిపాలనమునకై తొందర గూడదని పలుకు వారల కెల్లను, సర్. సత్య ప్రసేంద్ర సిన్హా గారే గురువీరము. వారు బొంబాయి దేశీయ మహాజనభావో నుపయోగించిన యిరువ కవచపు టుపమానమే వీరికి శరణ్యము. అందుచే ప్రజల యాశయములకు వ్యతిరేకముగ మాటలాడదలచినపుడెల్లను, వీరి యభిప్రాయమును సూచించి, దానినే యనుసరించుట శ్రేయస్కరమని శ్రేయోభిలాషులందరును నడుపుట యాచారమయినది. ఇటులనే, రోన్లాండ్ గారు గూడ బలికిరి. ఇది కడు సమంజసమే. కాని, సింహగారి హితవచనములు ప్రజలు మాత్రమే యనుసరింప దగినవా, లేక ప్రభుత్వ

మువారు గూడ ననుసరింపవలసిన వేనా? వీరి వచనము లుభయులకు యనుసరణీయము లయినయెడల, సింహగారు హిందూదేశము పదివత్సరములలో స్వపరిపాలనమున కర్హమగునని నుడివిన వాక్యములను గమనించి, యా ప్రకారము దొరతనమువారు పనిబూనెదరా? స్వపరిపాలనము లభ్యమగుటకు మార్గములను సింహగారు సెంటు నిహాలు సింగుగారితో నిటుల నుడివియున్నారు. “మీలో మార్గ సంగ్రహములు భారతీయులకు పలుకు బడి నిచ్చినవిగాని అధికారము నొసంగలేదు. పలుకు బడికిని అధికారమునకును భేదము కలదు. పరిపాలనా విధానముల నిర్ణయించుటకు మన యధికార మెక్కుడు కావలయును.” నిహాలు సింగు గారు “భారతీయులకు కొన్ని ఉన్నతోద్యోగముల నిచ్చితోడనే మీరు తృప్తి నొందరా” యని ప్రశ్నించినపుడు, “ఇటులయిన యెడల, విద్యాధికులగు భారతీయుల కుద్యోగవాంఛ మొడని యెల్లరును మనలను గేలి సేయుదురు. మనకు నిజమగు అధికారము కావలెను” అని సింహగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. నిహాలు సింగుగారు “ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లేకయే హిందూదేశమున పరిశ్రమ లభివృద్ధి నొందునని మీరు తలచెదరా” యని ప్రశ్నింపగా, “స్వరాజ్యము ననుభవించు వలస రాజ్యములకు గల ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము మనదేశమున కవసరమని” సింహగారు జవాబిచ్చిరి. “ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత లేకయే హిందూదేశమున కెక్కుడు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్చుటకు మీరు యెప్పుకొనెదరా” యని నిహాలు సింగు గారు రమగగ, “భారతీయుల కుత్తరవాదులు కాకుండగ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కెక్కువ యధికారము నిచ్చుటవలన, వారల నింకను నిరంశాధికారులను జేయుచున్నాము. ప్రజలకు శాసననిర్మాణసభలో నధికార మెక్కుడయిన గాని, పరిపాలకుల అధికారములు మెంపొందింపరాదు. మాటలు చెప్పినతోడనే ఇండియాదేశము తృప్తి నొంద జాలదు. మాటలు క్రియారూపమును దాల్పవలెను. కావున మాటలతో కాలమును వ్యయపుచ్చుక అధికారమును క్రమముగ భారతీయుల చేతులలోనికి నిడివిననే గాని భారతీయ యువకులు సంతృప్తులుగానేరరు” అని సింహగారు జవాబొసగిరి. సింహగారు వైజ్ఞేయ యభిప్రాయములకును హేంసూలు వాదులు చెప్పెడి యుద్దేశములకును విశేష భేదము గాన్పింపదు. మాట వట్టిపేమైన గలదేని, సత్యేంద్రప్రసన్న సింహగారు గోరిన సంస్కరణములను ప్రసాదించి, వారు గోరినటుల పదివత్సరములలో స్వపరిపాలన మొసగెదమని దొరతనమువారు వాగ్దానమొసగినచో ప్రజలు కృతజ్ఞతావదనము లొనర్తురనుటకు సందియము లేదు. దొరతనమువారి లుల గావించెదరా?

స్వపరిపాలనాభ్యుదయమును ప్రజలును ప్రభుత్వమువారు గూడ వ్యక్తీకరించుచున్నారు. ఉభయుల గమ్యస్థాన మొక్కటియే. కాని దానిని జేరుటకు కాలపరిమితితో అభిప్రాయ భేదము గాన్పించుచున్నది. హైందవ ప్రభుత్వము వారి యుద్దేశమునకును ప్రజల భావములకును యీ విషయమై వ్యత్యాసము గనిపించుచున్నది. సంగ్రామాంతర సంస్కరణములను గూర్చి ఇంగ్లండు దేశములో నపుడే యోచించుచున్నారు. ఈ తరుణమున హైందవనాయకులు స్వాతంత్ర్యమునకు బుట్టినిల్లయిన ఇంగ్లండునకు వెడలి యక్కడి ప్రజలకును, పార్లమెంటు సభ్యులకును మన వాంఛలను తృప్తికరముగ నివేదించి కార్యసాధనమును

గాంచవలెను. ఈ తరుణమును వృథగా విచినచో, మన వాంఛాఫలసిద్ధి దూరము, దేశమున ఆశాభంగము కలుగును. నాయకులు తమ కర్తవ్యమును నెరవేర్చెదరు గాక!

—:~:~:~:—

హాండ్జి ప్రభువుగారి యద్భుత సమాధానము

హాండ్జి ప్రభువుగారు నిన్నటి దినమున మొస పోటేమియా విచారణసంఘము వారి నివేదికము నకు 'కామన్సుభల్' ప్రతికక్షులకు ఆశ్చర్యమును బురికొల్పినది తరులగ జేయగలిగిన సమాధానము ను జెప్పిరి. హాండ్జిగారి సమాధానమొత్తమునను నని ఇదివరకే యూహించియుంటిమి హాండ్జిగారి కన్న సామ్రాజ్యభిమాను లింకొక రుండబోరు. నిష్కల్మషపూర్వములై, హిందూదేశపు భావి భాగ్యోదయమే వారి మానసమున నొక వంక తాండవ మాడుచుండ, మరియొక వంక బ్రిటీషు సామ్రాజ్యకళ్యాణ మెల్లప్పుడును వారి యత్నముల పురికొల్పుచుండ, ప్రళయమును మఱచించు సంగ్రామమున సామ్రాజ్యము మునిగి యున్నపుడు హాండ్జి ప్రభువుగారు యశ్రద్ధ వహించువారు! మేము గడచిన నెల 30-వ తేది ప్రతికలో హాండ్జిగారు సంగ్రామమునకు జేసిన సాయమును గూర్చి యిటుల వ్రాసితిమి. "భారతీయ సైన్యములను విదేశ సంగ్రామ రంగముల కంపి సాయము జేసినది హాండ్జి ప్రభువుగారు. బెల్జియము నంతను కబళించి ప్యాసిని మహా పతనమును స్వాధీనపరిచికొన యత్నించుచున్న సమయమున హాండ్జి ప్రభువుగారు పంపిన భారతీయ సైన్యమే జర్మను విజృంభణమున కడ్డము దగిలి నెట్టివెదినది. సంగ్రామమునకు సైన్యముల బంపుటకు, స్వదేశ సంతానాధిపతులను దర్శించి, హాండ్జి ప్రభువుగారు వారిలో సంగ్రామోత్సాహమును రగుల్కొల్పి, కార్యసాఫల్యమును గాంచిరి. హాండ్జి ప్రభువుగారి సామర్థ్యము చేతనే, సంగ్రామమునకై హిందూదేశమున కనకవర్షము గురిసిగది. సంగ్రామమున కింత యమూల్యసహాయము జేసి, తన కాలమునంతను నిండుకొరకై వినియోగించిన హాండ్జి ప్రభువుగారి నిటుల దూషించుట యనూయాజనితమని వేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు"

ఈ వైవిషయములన్నియు భారతీయుల కను భవైక వేద్యములే. అందలి సత్యము హైందవులకు కరతలామలకమే. హాండ్జి ప్రభువు తన గొప్పగుగూర్చి యధికముగ ప్రశంసించు నలవాటుగలవాడు కాదు. అయినను, తన సద్గుణముల యొక నకవాదము వ్యాపించినపుడు, వాటిని స్వచ్ఛంద కాంతితో బ్రకాశింపజేయు భార మా యనపై నిలిచియున్నది. అందుచే తనను గూర్చి తానే జెప్పికొనవలసి వచ్చినది. అటుల జెప్పుటలో స్వాత్మార్థ ఎక్కడను గాన్పించదు. సత్యమును ప్రస్ఫుటముజేయుటయే హాండ్జిగారి యుద్దేశ మయినటుల తేటతెల్లమగుచున్నది.

మొసపోటేమియా విచారణ సంఘసభ్యులలో సాక్ష్యములో సత్సాసత్యముల విడదీయుటకు సమర్థుడగు న్యాయవాదిలేడు. నివేదికమునుబట్టి చూచిన హిందూదేశము సంగ్రామమునకు తగినటులుగ సాయము జేయలేదని న్యక్తపడుచున్నది. ఇది యసత్యమని హాండ్జిగారు స్పష్టముగ వాక్రచ్చిరి. ఈ నివేదికముచే భారతీయులు చేసిన శ్రమయంతయు ఇంగ్లండు దేశమున గుర్తింపబడలేదని భారతీయులు నిరుత్సాహపడుదు రని హాండ్జి గారు నెలవిచ్చిరి. హిందూదేశ చారిత్రములో నిట్టి యద్భుత ప్రళయము సంగ్రామ సాహాయ్యము

నకై యిదివరకు చేసి యుండలేదని హాండ్జిగారి యభిప్రాయము. హిందూదేశ సైన్యము, మొస పోటేమియా యుద్ధమునకు బూర్వము ప్రాన్ను, ఈజిప్టు, తూర్పు ఆఫ్రికా రణరంగములకు బంప బడినది. ఎరుబడివేల బ్రిటీషు సైనికులు, రెండు లక్షల ఖడివేల హైందవ సైనికులు బంపబడిరి. ఇదివరకు పదునెనిమిదివేల సైన్యమునకన్న నెక్కుడు సంఖ్యను దేశము దాటి బంపియుండలేదు. ఇంత సేనానివహము విదేశములకు బంపబడిన పిమ్మట, మొసపోటేమియా యుద్ధ మారంభించినది. అందు చేత, యూరంగమునకు బాగుగ శిక్ష నొందన సైన్యమును బంపుట యసాధ్యమయ్యెను. అంతలో రియలు సైన్యము హిందూదేశమునకు రాక ముందు హిందూదేశ రక్షణార్థము 15,000 సైన్యము మాత్రము నిలువ యున్నది. ఇట్టి స్వల్పసైన్య మున్నను, హిందూదేశీయులు తమ యకుంకితమగు రాజభక్తిని నిలువ బెట్టుట యాశ్చర్యకరమని హాండ్జిగారి యభిప్రాయము. ఇం దాశ్చర్య మెద్దియును లేదు. భారతీయుల భక్తి భయముపై నాధారపడి యుండక ప్రేమపై నాధారపడియున్నది. సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారేది కోరిన, ఆ కోరికను హైందవ ప్రభుత్వము పారు నెరవేర్చుచునే యున్నారు. యుద్ధపు మొదటివారములో హిందూదేశపు రక్తము పీల్చి వేయబడిన దనుట యతిశయోక్తి కానేరదని హాండ్జిగారు చెప్పినారు. హిందూదేశావసరము లచే ఇక సాయము జేయుట కష్టమని తోచినపుడు, యుద్ధసభవారిని సాయము గోరెట. వారిచ్చిన సాయము కడుస్వల్పమని హాండ్జిగారు నుడుపుచున్నారు. కట్టపతనమును సహాయము వచ్చువరకు దాటి పోవడమి, హైందవ ప్రభుత్వ మువారు సేనాధిపతియగు నిక్సనుగారిని గోరి యున్నను, వారిటుల గావించియుండలేదు. ఈ విషయమును విచారణ సంఘమువారు గమనించి యుండలేదు. కట్టపతనమునకు ప్రభుత్వము వారండు చే నుత్తర వాదులు గారు. బాగ్దాదు పతనమును స్వాధీనము జేసికొనుటను గూర్చి సామ్రాజ్యదొరతనమువారే యాలోచించుటయు క్రమవి హాండ్జి ప్రభువుగారు ఛోబల్లేనుగారికి తంత్రీవార్త నంపిరి. ఈ వార్తను కమిషనువారు గమనింపలేదు. బాగ్దాదుపై బోవుటకు నిక్సను గారును ఛోబల్లేనుగారును నిశ్చయించిరి. హాండ్జి గారి కందు విశేషమగు జోక్యములేదు. తాము జోక్యము గలిగించుకొననచో, సైనిక విషయములలో అడ్డుబెట్టు చున్నారని యపహాసము నైచుచురని, హాండ్జిగారు తటస్థభావమును వహించిరి. అందుచే లోపము సేనాధిపతులది గాని, హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారిది గాదు. అటులనే నైద్యవిషయములను నైద్యులకే వదలిపెట్టిరి. వారెప్పుడును స్థితిగతులు చక్కగనున్నవనియే జెప్పుచుండుటచే హాండ్జిగారు నమ్మవలసి వచ్చినది. నిజము తెలియగనే తగు జాగ్రత్తను బుచ్చుకొనిరి. అయినను 30 కోట్ల ప్రజలను ఖరిపాలించుచు, మూడవేల మయిళ్లదూరమందున్న నైద్యసౌకర్యములను స్వంతముగ పరిశీలించుట యసాధ్యము గదా! హాండ్జిగారు ముప్పదియేడు వత్సరములు ప్రభుత్వమువారినేవ జేసిరి. రష్యాలో రాయబారిగ నుండి ఇంగ్లండు రుష్యాలకు యుద్ధము గాకుండ జేసిరి. రాజప్రతినిధులలో శ్రేష్ఠతముడని పేరొందిరి. తమయ సమానరాజనీతిచే కలవరమును హిందూదేశములో చూపుమాపిరి. భార్యాపుత్రవియోగులయి గూడ, దొరతనమువారు కోరగా, తమ యద్యోగమున ఎక్కుడు కాలముండి మెప్పుడెది

రి. విషమ సంగ్రామసమయమున హైందవుల రాజభక్తిని రగుల్కొల్పిరి. వారు తమ విధిని నెరవేర్చినది లేనిది హైందవుల నడిగి తెలిసికొనుడని హాండ్జిగారు నెలవిచ్చినారు. భారతీయులు భిన్నాభిప్రాయములేక, హాండ్జిగారు శక్తివంచనలేక సంగ్రామమునకై, హిందూదేశాభ్యుదయమునకై తమ యాశ్చర్యజని భారపోసిరని ధైర్యముతో బలుకగలరు హాండ్జిగారి ప్రత్యుత్తరము కామన్న సభ్యులను నిర్భాంతపొవునటుల జేసెను. టైము ప్రతిక గూడ హాండ్జి ప్రభువు నిర్దోషుడని వ్రాసెను. ఆతని సామర్థ్యమును, ఖరిపాలనా కౌశలమును గొనియాడెను. అందుచే చచ్చు వారము రోజు లాపిడెచిరి. అంగ్లో హైందవ ప్రతికలు తమ యనూయాపూరిత మగు వ్రాతలను హాండ్జిగారి విషయమై యిక్కనైనను వ్రాయ మానుకొనుట సమాజసము.

—:~:~:~:—
చినాలోని కలవరము

మేమిదివర కూహించినటుల, తిరిగి ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వవాదులు తిరుగబడినారు. ముఖ్యమంత్రి రాజవంశమును తిరిగి సింహాసమున ప్రతిష్ఠించుట ప్రజలలో ననేకుల కిష్టములేదు. ముఖ్యమంత్రి చక్రవర్తుల హస్తములలో అనేక శతాబ్దములు బాధలనొంది, ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వ స్థాపనముచే విముక్తి కొందితిమని సంతసించుచున్న చినా ప్రజలకు, అట్టి ప్రభుత్వ పరిపాలనా సాధమును భగ్గుము గావించుట, ఎంత దుర్భరముగ నుండునో నూహింపవలెకన్యము. చినా రాజ్య రాజధాని పతనమగు పికింగుపై ప్రజాస్వామిక సైన్య నివహములు ఏబదివేల సంఖ్యతో నిడచుచున్నవి. ఆ పతనము వీరి స్వాధీనమగుట నిశ్చయము. ముఖ్యమంత్రి పతనమును రాజధానిగ జేకొని యిట్టియల్లరుల కెడము లేకుండ జేయుటకు, సకలయటసేరు మొదలగు ప్రజాపక్షనాయకులు తీర్మానించినారు. చినాలోని ప్రజాప్రభుత్వము పోయినదని సంతసించుచున్నకులు ఇప్పుడేమొడుకో! ఫ్రెంచిదేశములోని పరివర్తనము ప్రభుత్వ విధానము దెన్ని పరిణామముల దెచ్చెనో చారిత్ర ప్రసిద్ధము. అందుచే నిట్టి కష్టాలము ప్రపంచము నందంతటను, ప్రాచ్య పాశ్చాత్యవిభేదము లేక జరుగుట, స్వాభావికము. చరిత్ర సత్యమును ఎల్లప్పుడును వేర్వేరు నిదర్శనములతో బోధించుచునే యుండును.

—:~:~:~:—
రవీంద్రనాథము, నిర్బంధ ప్రవాసము

రవీంద్రనాథము ఆసియాటెక్కుగారికి తనసానుభూతిని చెబుచు, ప్రజల జ్ఞేమముకొరకై, ఆమె స్వార్థత్యాగమును జేయుచు, కష్టపడుచుండుటచేతనే దేశమునకు విశేషలాభ మొక గూడుననియు, ప్రజల యాదోళనమును తృప్తి పరచుటకై నీ కొన్నివరమో ప్రసాదించుటచేత నెక్కుడు లాభముండదనియు వ్రాసియున్నాడు. స్వార్థత్యాగమునందలియానందము రవీంద్రనాథుని కనుభవైక వేద్యము. ప్రపంచమునందంతటను గొనియాడబడి, పూజుపడుచున్న రవీంద్రుడు గూడ, నిర్బంధ ప్రవాసములనుగూర్చి యిట్టి యభిప్రాయ మొసగియుండ, దొరతనమువారు తిరిగి యోచించి, తమ యుత్తరువులను రద్దుగావించి, శాంతిని నెలకొల్పి ప్రార్థితులు. వారితెల్ల ఈతీరున నున్నది. "హృదయపూర్వక మగు నాసానుభూతిని ఆసియాటెక్కుగారికిని వేదింపగోరెదను. మనయాదోళనము నడుచుటకు మన కొసంగ బడెడు నేది యేని స్వల్పస్వాతంత్ర్యమువలన కలుగు మేలుకంటె ఆసియాటెక్కుగారు స్వస్థకార్మికమగు భూతికి పాలగుటచే నత్యధికమగు మేలు చేకూరగలదని మీరుబ్రసెంటుమ్మగారికి తెలుపగోరెదను."

విరోధామహాసంగ్రహము

చీనా ప్రజాపరిపాలకవాదుల సేన-పెకింగు వైకి పోవుచుండుట.

(0)
రష్యా లో స్త్రీలు సేనలో చేరుట.

(0)
సెమనుడీ డేమువద్ద జర్మనుల అవస్థ-ందనము విఫలమగుట.

(0)
హిందూ దేశ న్యాయస్థానములు—ప్రీతికాన్నిలు విమర్శనము.

(0)
బాంబాయి లాటరీ ఫలితములు.

(రైటులు పేజీనీ.)

ఇంగ్లాండు

మెసపొటేమియా నివేదికము

పరిశీలనలు

లండన్, జూలై 27:—మెసపొటేమియా పంచాయితీ వారి నివేదికము ఎంతో క్లుప్తముగ ప్రచురింపబడినను వార్తాపత్రికలయందు 11 కలముల నాక్రమించుకొన్నది. దీనియందుముఖ్యముగ పంచాయితీదారుల విమర్శములు ప్రాముఖ్యముగనున్నవి. సిపాన్యులు, మరాఠులు విస్తారముగ వ్రాయబడినవి. మరాఠులు ముఖ్యముగ వైకిక సంస్కరణమునకు సంబంధించినవి. వీనిని 4 గుభాగముల క్రింద విభజింపవలెను. (1) వర్తమానమున వైకికొద్దోగవర్గమువారు తామే సర్వస్వతంత్రులై మెలగుచున్నారని. (2) సిప్హాలనున్న నిరంకుశాధికారవర్గము వారు సర్వస్వతంత్రముగ పరిణమించుచు అంతబాధ్యతను తామే వహించినారు. వర్తమానమున హిందూదేశ పరిపాలనమందు కొన్ని సంస్కరణములను చేయ నిచ్చగించుచో నిరంకుశాధికార వర్గము వారి అధికారమును కొంతవరకు ఇతరులకు పంచిపెట్ట వలయును. (3) హిందూదేశ వైకికవర్గము నందు కొన్ని సంస్కరణములను గావించి సర్వసేనాని తన పనులను సుమగ్రముగ నిర్వహించు సౌకర్యమును కలుగజేయవలెను. (4) ఇండియాలో నున్న బ్రిటిషు ఉద్యోగిగణుల ప్రమాదనుపద్ధతిని గురించి ఇండియా కార్యదర్శిగారు దర్యాప్తు చేయవలెను. దేశీయ పటాలములకు ఎట్టివానిని మూలబలముగనంచవలెనో ఆయావిషయములను ఇండియా కార్యదర్శిగారు విచారింపవలెను. పంచాయితీదారులనుండిన ఇతరవిషయములనుగూడ ఇండియా కార్యదర్శిగారు దర్యాప్తు చేయవలెను. వైకిక సాయమును గురించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారికిని గొప్ప సంఘర్షణ జరిగినది. ఈ విషయమును పంచాయితీదారు ఆతి నిష్కర్షగ విచారించిరి. చిట్టచివరకు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారు ఇండియాలోనున్న వైకియుల నన్నిటిని రణరంగమునకు పంపువని ఇండియా రాజప్రతినిధిగారికి ఉత్తరువు చేసిరి. ఏతత్కారణమున ఇండియాలో వైకియులు లేకుండగ పంపెననెడి అపఖ్యాతిని లేకుండగ రాజప్రతినిధిగారికి మాటబట్టినది. ఇండియా కార్యదర్శిగారి సభల యొక్కయు రాజప్రతినిధిగారి సభల యొక్కయు పురాతనపు అధికారమును తప్పించవలెను. అట్లు చేయుటకు సాక్షుమెంటు సభవా రొకభాగమును గావించవలెను. ఇండియా దొరతనమువారు బాద్షాకుపై దండకుబడియువని యాభాషించిన తప్పుడు తీర్పుమును, మెసపొటేమియాలోని వైకియులకు సకాలమున వలయు సాయ మొనరించకుండుటను పంచాయితీదారు వేర్వేరుగయోచించిరి. బాద్షాకుపై దండకు విడుదలయి ఆభాషించుట ఒకవేళ పొరపాటైనను అదంతగ హానికరమైన విషయముగాదు. ఇట్టిని ప్రతియుద్ధమందును గహజము. కానివైకికుల వాంఛలను కనిపెట్టి పనిచేయకుండటం కేవలము దూష్యము. వైకికుల వాంఛలను వీరుచుందుగనే అరణియుండవలసియున్నది. తమవైకికపద్ధతులు ఆసంపూర్ణముగను, ఆసౌకర్యముగ నుండినందుగాక వైకికులు క్రొత్తపాదగుగాక. వీని నన్నిటిని సాధించుకొని రాజప్రతినిధిగారికిని సర్వసేనాని గారికి గలదు. అట్టియెడల శుభమునకు వలయు సౌకర్యములన్నిటిని తెలిసికొని తమ కార్యములను చక్కగ నిర్వహించుకొన్నచో ఇట్టి ఉపద్రవములు కలుగక నుండియుండును.

మెసపొటేమియా రిపోర్టు

లండన్, జూలై 5:—డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— మెసపొటేమియా రిపోర్టు ఫలితములను ఇండియాలో క్రొత్తగ ఒక పరిపాలన విధానమును ఏర్పరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నములను జేయుచున్నారని. ముఖ్యముగ యుద్ధకాఖ్యమును క్రొత్తవిధానము జేర్చుచుటకు యోచించుచున్నారని. మంత్రివర్గమువారు ఈవిధానములందు మేధావులగువారి సలహా ననుసరించి కర్తవ్య మాలోచించుచున్నారు.

మామూలముల యందు హిందూదేశపు ప్రభుత్వ పరిపాలనయందు మార్పులనుచేయు ప్రభుత్వమువారు ఊహించుచున్నారు. ముఖ్యముగ కిచ్చినగారి వైకికాధికారపు ఏర్పాటులను సమరణజేయుదురు. కాని సర్వోన్నతాధికారప్రాయమునుబట్టియువరకు ఎట్టిచర్యలనుజరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు తలచుకొనలేదు. ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకవర్గమువారు యానత్తు అధికారమును ఇండియా ప్రభుత్వోద్యోగులకే యిచ్చుచున్నారు. రాష్ట్రీయాధికారుల కెంతమాత్రమును ఇచ్చుటలేదు. కాన ఇచ్చినయమున కొంతమార్పులను కలుగజేయవలెను. ప్రస్తుతవిషయము ముఖ్యముగ ఇండియా కార్యాలయపు అధికారమునకు సంబంధించి యున్నది. ఈ సమస్య నింతవరకు ఎవరును చర్చించలేదు. భారతీయులకు హిందూదేశపు పరిపాలనయందు బాధ్యతతో గూడుకొన్న అధికారమియవలెను. ఇట్టియెడల చాల జాగ్రత్త యోచించి మరల కర్తవ్యమును ఆచరించవలెను. మెసపొటేమియా నివేదికమందు తేలిక తప్పులను దిద్దుకొని వ్యవహారములను చక్క బరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించవలెను. రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులందఱును నిందితులుగారిని చేసిన తీర్మానమును తైమ్సు పత్రిక ఆమోదించుటలేదు కాని తమ విధ్యుక్తధర్మముల నాచరించక పోవుట కేవలము శోచనీయమని తైమ్సుపత్రిక వాక్కువచ్చుచున్నది. ఇండియా దొరతనమువారి కార్యనిర్వాహక సభ్యులందఱు ఇట్టి ఘోరసంగ్రామము సమయమున ఎట్టి బాధ్యతను వహించక నిర్లక్ష్యముగ నూరకుండుటయు తమ కాఖ్యకు సంబంధించిన కార్యముల చక్కబెట్టిన చాలునని సంతస మొంది యుద్ధకర్తవ్యమును ఆరయకుండుట కడుంగడు అన్యక్రమైన పని సిప్హాలో వసించుఇండియా ప్రభుత్వమువారిని పంచాయితీదారు మందలించు సందర్భము తైమ్సుపత్రికయిట్లు అభిప్రాయమిచ్చుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వేసవికాలమందు పర్యవ్రాంతములకుబోవకతమకుప్పరిచినప్రధానకార్యాలయమందే యుండి పరిపాలనను జేయవలెను. హిందూదేశమందున్న ఆంగ్లేయులు నాలమంది వేసవియందు పర్యవ్రాంతములకు బోవుట ఆనవసరమని తలచినపుడు ప్రభుత్వ కార్యదర్శులు మాత్రమేల కొండలలో నివసించవలెనో గ్రాహ్యముగావున్నది.

లోటులను వెల్లడిజేయుట.

లండన్, జూలై 4:—తగిన గౌరవమును బడయుటకు మెసపొటేమియా, స్పెన్సరులకు వైద్యసాయమందు కలిగిన లోపము లన్నిటిని మేజరు కార్పెరుగారు వెల్లడి జేసినది ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసెదనని కామన్సుసభలో చేంబర్లెనుగారు నుడివిరి.

మరికొన్ని విమర్శనములు

లండన్, జూలై 6:—క్షుతగ్రాతుల ఆరోగ్యమును గురించి సర్జన్ జనరలు హేథావేగారు ఆపోహమును కలిగించు

నట్లు నివేదించిన పంచాయితీ దారు కనుగొనిరి. 1915 సం॥ జూలై మాసమువరకు సర్ వివిహం దాబటిక్కు గారు వైద్య కాఖ్యాధికారిగ నుండిరి. ఆయన కడుసామగ్గ్యము గల వారు. మంచి వైద్యజ్ఞానము గూడకలదు. కాని వీనిని క్రియా రూపకముగ వినియోగించ లేదు. ఎట్టి ఆక్షేపణ లేకుండగ వైద్యసాయము బాగు లేకున్నను మిన్నకుండిరి. లోటు బాటులను సవరించుట కెట్టి ప్రయత్నములను గూడ గల్పలేదు. ఈయన వెనుక సర్జన్ జనరలు మ్యాక్ నీసుగారు మెసపొటేమియాకుబోయి అచ్చటి సంగతులను తెలియజేయుట కాజ్ఞాపించిరి. వారచటకే తెంచి ఆసంపూర్ణముగ ఒక నివేదికమునంపిరి. దీనింజూడ వీరుతమవిధ్యుక్తధర్మములను సంపూర్ణముగ నిర్వహించు శక్తికలదని పొడగట్టుచున్నది. కాని ఈయన వృద్ధుడు. బలముకీడించుచున్నది. ప్రస్తుతము తమకువిధించిన పనులను జేయుటకు వీరనుర్వులు మెస పోటామి యాయుధమునకు వైకిక వర్గములందు ఒక విధమగు ప్రయత్నములను జేయవలసి యుండెను. మామూలు కంటే ప్రబల ప్రయత్నములు సలుపవలసి యున్నది. యుద్ధమారంభమగు సరికి హైందవ వైకియులు మామూలు యుద్ధమునకు వలయు పరిస్థితుల యందు గూడలేదు. హైందవ వైకికులు విస్తారముగ లేవు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారును వైకిక మతవ్యయోధ్యమనుగురించి ఒడంబడిక చేసికొనుటచే యుద్ధారంభమునంతగ హైందవ వైకియులు లేకుండెను. మంచి ఫిరంగులను పంపుట మానుటయేగాక వలయు ఫిరంగులను పంపుటగూడ మానిరి. హిందూదేశపు సరిహద్దులయందు అడవి మనుష్యులు తిరుగుబడినచో

వాని నెదుర్కొనుటకు మాత్రము ఉపయోగించునట్లు హైందవ వైకియులు తయారుజేసిరి. దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధకాలము నాటికంటే ఇప్పుడు వైకియులు అధునికపద్ధతుల ననుసరించి క్రొత్తరకపు ఫిరంగులతో పోరుచున్నారు. అట్టి వారిని దీక్షానిపోరుటకు ప్రయోజనమగు ఫిరంగులుగూడ కీరికి లేవు. మూలబలము సంఖ్యయు ఆయుధసామగ్రియు చాలవరకు తగ్గించబడినదని పంచాయితీదారు తీర్మానించిరి.

జర్మను బాంబులలోని మందు,

లండన్, జూలై 5:—జర్మను బాంబులలోని మందు గుండును పట్టుకొనవలదని లండన్ ఆసుపత్రియందలి వైద్యుడొకడు పలికెను. జూను 2వ తేదీ నాగుండు తాకుటవలన విశేష బాధమొంది చావ సిద్ధులగునందు రోగులు పదునాలుగుర నెడు పరీక్షించియుండెను.

ఓడలవలన గలిగిన లాభములు.

లండన్, జూలై 4:—దొరతనమువారు ఓడలుగల వారలకు విశేషవత్సము మొనరించుచున్నారని అనేకమంది ప్రజల సభలో చెప్పగా బోనములాగ రది కేవల మబద్ధమనియు ఈ మహాకష్టస్థితియందు ఓడలుగలవారింతటి లాభముల దీయుమంట కేవల మసంగతమనియు తాను స్వయముగ నెన్నియో పంతులందమిత లాభము మొందిరినియు తెలిపిరి.

విక్టోరియా క్రాసు బహుమతులు.

సెకండు లెఫ్టినెంటు ఆర్థర్ హెండర్సను గారు:— వీరి కిదివరకే మిలిటరీ క్రాసు యొసగబడెను. శత్రువు రణాంగపు ప్రభు పండ్రిని ఛేదించుకొని లోనికి మహావైర్యముతో జొచ్చి అందువలన మరణించుటచే వీరికి విక్టోరియా క్రాసు బహుమతి.

ప్రెమియమెంటు జె. రీ. యెడిట్ గారు:— శత్రువు మరఫిరంగుల అగ్నివర్షమును లక్ష్యముచేయక నితడయిదుసారులు శత్రువుల మీది కురిపెను. అందు ప్రతిమాదము శత్రువుల నతడు మూనువందల గజములు వెనుకకు తరిమివేయుచుండెను. అటుపిమ్మట తన స్వప్రయత్నమున నతడనేక దాగులకు సన్నాహమొనర్చి విశేషకాలమువర కనేకదాడులనెరిపి శత్రువులు ప్రతియుద్ధ మొనర్చుచుండినను సరకుజేయకుండెను. అందువలన నితనికి బిరుద మొసగబడెను.

హిందూదేశ పత్రికాభిప్రాయము.

హిందూదేశపు పరిపాలనా సంస్కరణము గురించి ఇండియా డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికయిట్లు వ్రాయుచున్నది:—ప్రభుత్వమందు ఉదారభావములు చాలవరకు మొలకలే త్రినవి. హిందూదేశపు పరిపాలనయందు భారతీయులకుగూడ వారికి తగు అధికారమును లాయుడు బార్ని గారు ఇచ్చుటకు తమశక్తిని వినియోగించవలెను. వర్తమానమునజూడ ఇట్టిని సాధ్యమని తోచుచున్నది.

హిందూదేశపు న్యాయస్థానముల అలసభావము

ప్రిన్సిపాల్ కౌన్సిలర్ రాజేంద్రులు

లండన్, జూలై 5:— ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని కొంతమంది భూస్వాములకును వండువల్లుభూముల స్వాధీనము గురించి తగువులాట జరుగుచున్నది. ఈభూములు గంగానది లోయ యందున్నవి. వీరిద్దరికిని 1902 సం॥ నుండి తగయిరా జరుగుచున్నది. నేటివరకుకూడ ఈవిషయమును సంపూర్ణముగ పరిష్కరించుటకు ఆధారములు దొరకకుండుటంజేసి బార్డు నేటుబడ్డికి మరల విచారణ కంపబడకలసి వచ్చినది. హిందూదేశపు దావాలు అతి ఆలస్యముగ విచారణచేయబడుచున్నవని 70 ఏండ్ల క్రితము మెకాలే ప్రభువుగారు తెలియజేసి ఇదంతయు మన కవమానకరముగ నున్నదనికూడ సూచించిరి. అట్టి యభిప్రాయని నేటివరకు బాపుకొనకుండుట చాల శోచనీయమని ప్రిన్సిపాల్ కౌన్సిలర్ న్యాయమూర్తి చక్రవర్తి ప్రభువుగారు తీర్పుచెప్పి సందర్భమున ఆక్షేపించిరి.

ఇంగ్లాండులో గుట్టపుపంచెములు.

లండన్, జూలై 5:— న్యాయమార్గాలులో 28 కోజుల వరకును, యితర వోట్ల 12 కోజులవరకును గుట్టపుపంచెములను జరిపించుటకు బాకీసంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. కామన్సు సభలో అధికచట్టమును ప్రవేశపెట్టిన పిదప కొంతవరకు చర్చజరిగినది. ద్విగుణాదాయము పన్నును విధించు చట్టమును రద్దుజేసిరి.

ప్రాన్సు

శత్రువుల అత్యుత్తమ ప్రయత్నము.

లండన్, జూలై 6:— జూలై నాల్గవేదినాటి సందేశములో పరాసు ప్రధానకార్యాలయము కర్తవ్యుని టైటరుగారి విశేషము డిటుల విశేషింపబడినది.

నిన్నటిదినున చెమినుడే డేమునర్ద శత్రువు లలితీరముగ పారాడిరి. పరాసు కణరంగమున చేసిన దాడులలో నెల్లదాని నుత్తమమైనదని చెప్పవచ్చును. ఎదిరింపబడిన రంగము 17 కిలోమీటరుల నగా నుమాను 11 మైళ్ళ పొడవుగలిగియున్నది. యుద్ధము రాత్రి చాలనేపటివరకును జరిగెను. అనేక దళములు యుద్ధమున ప్రవేశపెట్టబడినవి. వారి వెనుకగూడ మరికొన్ని దళములు వచ్చెను. ఈవెనుక వచ్చినవారికి విశేష నష్టము గలిగెను. శత్రువులు విఫలమనోరథులైన మాత్రమున విడచిపెట్టబడక కఠినములవరకు వెంటదొంపబడిరి. గతవారము లో జరిగిన చిల్లరయుద్ధము లన్నిటియందును ఓడిపోవుటవలన గలిగిన నష్టము మెక్కిమారుగ పరిహరింపవలచి యాకస్మికముగ సర్వరాత్రుమున ననేక వైనికులతో కానిస్థలమున నతిగల్గు రంగము నెరవ్విరి. ఈప్రయత్నమున శత్రువు విజయమొందిన అబ్జర్వేటరీక్రెస్టులో క్షయంతులభాగము నాక్రమించియుండును కాని తుద కే యుద్ధమువలన లాభము నొందలేకుండుటయేగాక వాగు కందకములముంగట ననేక శవరముల విడచిపోవలసిన వారైరి. కర్నీ కాల్ ఫోర్సియా పీఠభూములకు మధ్య జరిగిన యుద్ధము మిక్కిలి ప్రశంసార్హము. అచట పరాసువారాక్రమించుకొనిన ప్రదేశము నూరు గజములకంటె నించుకయు పొడవధికములేదు. శత్రు లేమాత్రము విజయమొందినను వారు దుర్గమించిన లాభములన్నియు బొందియుండురు. అందులకు వలయు కష్టనష్టములన్నియు బొందినను జగ్గయ యొక అడుగు ప్రదేశమునైన జయింపలేకపోయిరి.

అనేక ఫిరంగియుద్ధములు.

లండన్, జూలై 5:— అనేక ప్రదేశములలో ఫిరంగి యుద్ధములు జరిగినవియు, రైమ్సునదిలో 500 గుండ్లు పడినవనియు గతరాత్రి పరాసుఅధికారులు ప్రచురించిరి.

బ్రిటిషు అనస్కందనము.

లండన్, జూలై 6:— బ్రిటిషువారి సాముడ శకటములు రెండు బ్రిజనీ కిభరముల మీద నవస్కందనమును ప్రారంభించిరి మాస్కోనుండి తంతువచ్చెను.

గ్రీసు

గోధుమల సరఫరా.

ఏజెన్సు, జూలై 5:— సెలొనికా వద్దనున్న మిలీటరీ డివిజన్లను 15 వేల టన్నుల బరువుగల థెనాసిదేశపు గోధుమల నిచ్చుటకు మంత్రివర్గము వారు తీర్మానించిరి.

రుష్యా

వివోదకరమైన వృత్తాంతము.

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 5:— పెట్రోగ్రాడు శ్రీదళముల దీవించు సమయమున డానుకేనక్క దళములును, ప్రత్యేకముగ నెమ్మకొనబడిన నావికులును గౌరవరక్షకపంక్తులుగ నుండిరి. వారి కెదురుగ, “మరణపూలము” పేట గాయములు తగిలిన వైనికు లందఱును సమావేశమైరి. మరియొక దిశ వీనాతనదళమును గౌరవించు నిమిత్తము తురుష్కయుద్ధమున మహావిజయము జేకొనిన యోధవరు లందఱును నిలచి యుండిరి. ఆసమయమున ననేక శ్రీ స్వచ్ఛందపైనిక దళము లాఆప్రదేశమునకు వచ్చెను. ఉత్సాహవంతర మాత్రీ పటాలము గంభీరముగ ముందుకు నడచిపోయెను. ఇదివరకు రణరంగములో ననమానభైర్యమునకు రెండు నెంటుబాడ్డిక్రాసుల బహుమతి మొందిన బెచ్చకెరెవాసతిగారు వైన్యాధిపత్యమును వహించిరి. రాజద్రోహు లెవ్వరచ్చటికి రాలేదు. ప్రజలు తానాహుతో నాప్రదేశమంతటను ముగిసోయిరి.

రుష్యను గనులు; అయోమార్గములు

న్యూయార్కు, జూలై 6:— అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు వారి పెట్రోగ్రాడు విశేషము డిటుల తంతినిచ్చుచున్నాడు— రుష్యను వర్తక మంత్రిసంఘమువారి ప్రత్యేక ఖనిజపరిశీలన కాఖిబారు, రుష్యనుగనులను, ఖనిజములను ఆమెరికావారికి మార్పిడేయుటకు సిఫారసుచేయు నిశ్చయించిరి. ఖనిజకాఖిబారి మాలియావకినుగారు కాఖి ద్వీపము నందలి శిలాతైలము, సీమబొగ్గు మొదలగు గనుల సేగక సిలేబియానుందలి వివిధగనులను, అల్టాయినుందలి బంగారు గనులను, కాకససు పర్వతములలోని రాగిగనులను, యూరల్స్ పర్వతమునందలి అయోమార్గములనుగూడ ఆమెరికాయాజమాన్యమున కొప్పజెప్పవచ్చునని చెప్పిరి. వాణిజ్యకాఖి సహాయమంత్రి ఆయోచనను బలపరచిరి. సాధ్యమైనంతవరకు రుష్యాకార్మికలను, సాంకేతిక సహాయకులను పనిలో ప్రవేశపెట్టుట కమెరికావారి య్యకొనిన మాలియావకియాగారి యోచన ననుమతించుటకు సభవా రియ్యకొందురనిరి.

అయోమార్గముల సభివృద్ధి జేయుట.

రుష్యా అయోమార్గముల వృత్తాంతము నరయుచుండిన ఆమెరికాసంఘమువారింక పెద్దబండ్లను, ఇంజనులను ఉపయోగింపవలయునని సలహాచెప్పిరి. తాత్కాలిక దొరతనమువారి యనుమతి నాసంఘమువారివృద్ధి 7500 లక్షలను విలువలేక నుమారు 225 కోట్ల రూపాయల విలువగల యంత్ర సామగ్రి కొనుట సంయుక్తరాష్ట్రములకు వ్రాసిరి.

అమెరికా

22625 విమానముల వెంటనే నిర్మించుట.

వాషింగ్టన్, జూలై 5:— అమెరికా దొరతనమువారి ఏనియేషను బిల్లు ననుసరించి 22,625 విమానముల వెంటనే నిర్మింప నాజ్ఞ యొసగబడినది. అందులకు 6890 లక్షల డోలరుల ధనము మెసగ నంగీకరింప బడినది.

విగ్లాంతులకు ముఖ్యన్యాయ ప్రభువుగానున్న క్యాంపు డెల్లు గారిని విరిషా కన్వెన్షనున కధ్యక్షునిగ నియమింప దగునని సూచింపబడినది.

జర్మనీ

గొప్పసమ్మెకట్టు

అమ్నటరుడం, జూలై 5:— 21 గంటల లోపుగ చాలమంది వర్తకులు సమ్మెకట్టిరి. పోలీసువారు, ఆశ్చ్య దళములు ముకపై నరికి అందరిని తుపాకులతో కాల్చి నారంభించిరి. సమ్మెకట్టిన వారిని, సమ్మెకట్టిన వారిని గూడ సన్నీలతో పొడిచిరి. అనేకమందికి గాయములు తగిలినవి. మంగళవారము నాడు దాచుకొన్న దుకాణములలో అండ్లము వర్తక పాదరక్షక దుకాణము కూడకలదు. స్పెయిను రాజుగారు తమ అంగరక్షక వైద్యమును, జనరలు అమీనకు గారిని భర్తరపు జేసిరి.

హిందెనుబగ్గుగా రాష్ట్రీయా కేగుట

అమ్నటరుడం, జూలై 5:— బెర్లినునుండి యాక్రించి సమాచారము తెలియవచ్చెను. జర్మను సేనాధ్యులు హిందెనుబగ్గు, యాడెండాపుగారు ఆస్ట్రీలియా ప్రధానకార్యాలయముల కేగి వక్రవర్తిగారిని సందర్శించిరి. ఆ సందర్భమున హిందెను

బగ్గుగారు వక్రవర్తిగారి కత్తవోల్స్మాహ వాక్యముల బలికిరిని ప్రతిక లన్నిటిలో ప్రచురింపబడినవి. “జలాంతగ్రాములు వాటిపని నంతయు నెరవేర్చునరకు మనము వేచియుండ గలిగితిమేని విజయముమనదనుటకుసందేహములేదు మనశత్రువుల నవి వెంటనే సంధిచేసికొన బలవంత మొనరించును. వారిసంగతి నెఱుగుదురు. అందులకే ఆకావిరహిత ప్రయత్నముల నింకను జేయుచున్నాడు. అంత్యమున ఆస్ట్రీలియాతో జగ్గములకు గల స్నేహ మచలితమని అతడు పలికెను.

టర్కీ

పేలవైన యుద్ధము

లండన్, జూలై 5:— మాస్కా రిటుల తంతి నిచ్చుచున్నాడు. గాజారణరంగము కందకములలో శత్రువులు మిక్కిలి దట్టముగ నుండిరి. మాస్కెన్యములు తురుష్కుల కించుకయు విరామము నొసగలేదు. బ్రిటిషువారు తరచుగ శత్రువుల ముట్టడించిరి. వైమాని కాక్యకదాడులు విశేషవిజయ మొందినవి.

చీనా

ప్రజాపరిపాలన వాదుల సేన.

లండన్, జూలై 6:— టియంటును నుండి యిట్లాక తంతివార్త వచ్చెను. మరల చక్రవర్తిగారిని సింహాసన భ్రష్టునిగ జేయుదురని సంకోచింప బడుచున్నది. క్రొత్తప్రధాని టుయానుచి జూయిగారి యాజమాన్యమున 50 వేల ప్రజాపరిపాలనవాదుల సేన పీకింగు మీది కరుగుచున్నది. ఈక్రొత్త ప్రధానిక 15 రాష్ట్రములవారు దమ్ముగా నున్నాడు.

వైన్యసహితముగ లొంగిపోయిన యెడల తుమించెదమని వారు జనరలు చంగుమక గారికి వర్తమానమిచ్చిరి.

ప్రజాపరి పాలనాభిమానులు ప్రధాన నగరమును మార్పుట.

హెంగాయి, జూలై 6:— నావికమంత్రి చెపికింగువారు, నావికాధికారి సాచెంపింగు, ప్రధాన వైనికోవోగలు, టాంగు షెయోకేటు, సన్యోవో సేను సన్గ హంగి యూ మొదలగువారల నేకమంది గలసి ప్రజాపరిపాలక ప్రధాననగరమును హెంగాయికి మార్చుననెని తీర్మానించిరి. ఆ సందేశమును పీకింగునకు తీసికొని పెట్టుటకు వారివరలో ప్రధానిగా నున్న లియూయన్ హంగుగారిని హెంగాయికి బోవగారిరి. లియూయన్ హంగుగా రిచటికి వచ్చినవెంటనే స్థితిగతులు విశేషోపదేశకరములుగ పరిణమింపవలవు.

ప్రజాపాల కోద్యమాభివృద్ధి.

హెంగాయి, జూలై 5:— ప్రజాసామ్రాజ్య సహాధ్యక్షుడు సామ్రాజ్య వైనిక నాయకు నధిక్షేపించుచు మరల క్రిందటి చక్రవర్తిగారిని సింహాసనమున నుండవలసినదని గచ్చురు లందఱి కొక ప్రకటన నుచ్చిరి. ప్రజా పరిపాలకాధ్యక్షుడు జాపానువారి స్థలములో దాగిన్నాడు. ప్రజాపరిపాలక పాక్షికోద్యమము దినదిన మభివృద్ధి నొందుచున్నది.

స్వీడను

అంగరక్షక వైన్యమును తొలగించుట.

షేడ్డిడు, జూలై 6:— రాజగారు తమ కోటలకు కాపు పెట్టబడిన యంగరక్షక వైన్యమును జనరలు అమీనారు సహితముగ తొలగించిరి.

పిన్న పము

ఇందునల్ల సకల జనులకు తెలియచేయడమే మనగా: ఆదవాని తాలూకా మడ్డిలిగదహల్లి గొడప్పగారి తిమ్మారెడ్డి భార్య రామక్క తన కొమారునినుంచి చెందిన అప్పని పరాధీనముచేయవలెనని ఉద్దేశించియున్నది. ఆ అట్రికి చిన్న వెంకన్న గొడు అయిన నేను ఉత్తరవార్కుగా నున్నాను. యెవరైన దానిని దానము, విక్రయమునకు గాని, ఆయకముగా గాని తీసుకొన్నయెడల నేను తెచ్చే దావాకు బాధ్యులుగా నుండును.

గొడప్పగారి చిన్న వెంకన్న గొడు.

వృత్తాంతములు

అనేక స్త్రీలను పడవలను జర్మను జలాంతగములు ముంచివేసెను.

రంగూను నందలి అమెరికను బత్తాహములతో ఆమెరికా స్వాతంత్ర్య దినోత్సవమును జరిపిరి.

న్యాయమూర్తి మాంగుళాకొ గారు బర్మా ప్రభుత్వ న్యాయమూర్తిగ నిర్ణయపడిరి.

హిందూదేశ భూభాగమున ప్రస్తుతము 20 కోట్ల రూపాయల విలువగల వెండినాణెములున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఎట్టిను మాంచుగు గారు కొలది దినములలోనే పురస్కారములను గ్రహించి తమ ప్రయత్నములను ప్రశంసించుకొని యెల్లీ క్రానికలు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

గుంటూరుజిల్లా, బాపట్ల తాలూకా, ఇనగల్లు గ్రామముందు నెలకొల్పబడిన, ఆధ్రంవాణి గ్రంథభాండాగారము యొక్క సాంఘికసేవకు ఈ నెల 20 వ తేదీన జరుపబడును.

దాదాభాయి నాగోజీగారి మరణమును గూర్చి రాజకీయవిధిగాను విచారించుచు నిల్చియున్న ప్రభుత్వానికి తమ సానుభూతిని నాగోజీగారి కుటుంబమునకు తెలుపవలసినదని రాజకీయవిధిగాను కోరిరి.

గత శనివారమునాడు నువారావిలియాలో 98 ఏండ్ల వయసుగల యొక మహాత్మునియొక్క పిన్నులతో కట్టుకొని ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. వానిని వైద్యశాలకు తీసికుపోయిరి. కాని మంగళవారము రోజున ఆతడు మృత్యువొందెను.

కలకత్తా కార్మికమున పిల్లల నొక యింటియందు బనియ బాల ఫౌన్డు ఆను వంగదేశపుష్టి ఉరిబోసికొని గత సోమవార ముదయమున చనిపోయెను. ఆమెను మూర్చ జబ్బుండినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

కలకత్తాలో వంగదేశీయుల కొకడు ఒక పాశ్చాత్యునికి బండికట్టుట కంగీకరించనందున నతడు బండివానిని తుపాకితో కాల్చి చంప ప్రయత్నించెను గాని తుపాకిగుండు బండి వాని కాళ్ళకు తగిలికొనున వాడు చనిపోలేదు. వానిని వైద్యశాలకు దుండెరి.

అలప్పురుగారు సామూహిక విద్యుత్తలన సంపాదించిన ద్రవ్యములో సగమును సిద్ధా రెడ్డుక్రాసు సంఘ నిధికి యిచ్చుట కంగీకరించిరి. అనంతరం ఖిలూరీజున మధ్యాహ్నము ఆయనకు 50 రూపాయలు వచ్చినవి. అందు 175 రూపాయలు రెడ్డుక్రాసు సంఘమువారికియ్యబడిన ఈమాదిరిగా అలప్పురు గారు ఇండియా దేశపు ముద్దనిధులకు 2500 రూపాయలనిచ్చిరి.

మూడు మాసములు కఠినశిక్షవిధింపబడిన జేములపానిని వారావిలియానుండి కండిలైలునకు పంపింప బోవుచుండ గంపొల్లాచే మనువద్దకు వచ్చునట్లుగా వానికి కావలియున్న ఖాటునువానిచేతి సంకల్పన దీసివేసి అడ్డుముట్టెను. రైలు బండిగది తలుపు తెరచియుండుటచే వాడు తటాలున బండి నుండి క్రిందకు దుమికిపారిపోవుచుండెను. కాని తక్షణమే కావలి ఖాటునువానిని పట్టుకొని మెజిస్ట్రేటుగారి యొద్దకు తీసికొనిపోయెను. అదివరకు విధింపబడిన 3 మాసములశిక్షకు పరియోగ మూడు మాసములు కేటవేర్చబడినది.

జూలై 5వ తేదీన ప్రేమువెళ్లరను హోటల్లో కామ గార్లు పిల్లలు ఆను 34 యూరోపియను యువకుని కేటవేర్చి పడియుండెను. ఇతడొకప్పుడు కామ్యును ముగ్గురు మిల్లను కధికారిగ నుండెనుగాని పీడన రోగము వచ్చి ఆసుపత్రిలో కొన్ని దినములుండెను. బుధవారమునాటి సాయంత్రమున కతని శరీరములో నేమియు విశేషము గన్పింపలేదు. ఇంగ్లాండును కొక స్నేహితునితో బోవలయు నన్నితడు 2వ తేదీన బొంబాయికివచ్చెను. రెడవ అంధముండి క్రింద వడిచి వుటచే నాత డాకస్మిక్ముగ చనిపోయెనని విచారణా సంకరము తెలిసెను.

మాహానుండి ఉదయమున నేనుక రైలుబండిలో బయలుదేరి పోయితిని. సుమారు 89½ మైళ్ళ దూరము పోవునట్లుకి ప్రేరువాను నుండి పొగవచ్చుట గాఢమైనది బండిని ఆపివేసెను. పొగ క్రమక్రమమున అధికమయ్యెను. బండిని తక్కిన బండ్లనుండి వేరుచేసిన తరువాత దాని తలుపులు తెరచిరి. మంటలు పైకివచ్చెను. ఆ స్థలమున దొరకిన జలమునంతను పోసి నను మంటలు చల్లారలేదు. బండిలో పెట్టెలు వస్త్రాలు కొన్ని తీయబడినవి కొన్ని కాలిపోయినవి. కొన్ని గంటలకు నిప్పు మంటలు చల్లారెను ఆ బండిని మాహాలో విడిచిపెట్టి రైలు సాగిపోయెను.

లలిత అనుచేపుష్టిమరు హారావైపునుండి కలకత్తా వైపుకు బోవుచుండెను. దానినిండ క్రిక్కిరిసి కలకత్తాకు బోవువా రుండిరి. వందనంద స్త్రీయరు ఒకప్రక్క కధికముగ వంగినది. అందుచే స్త్రీయరులొనికి దిగుచుండిన 6,7 గురు మనుష్యులు వందనకు, స్త్రీయరుకు మాయమునపడిరి. వారి నలిగి చని పోయెదరను నుద్దేశముతో పడవలోనివారందఱును రెండవ ప్రక్కకుబోయిరి. కాబట్టి నీటిలోపడినవారు చనిపోలేదు. కొంతమంది నీటిలో నీడిరి. కొంతమంది కళాసులుపైకి లాగిరి. కొంతమంది బట్టలు నీటిలో కొట్టుకొనిపోయినవి. కొంతమంది కాగితములును రూపాయలును పోయినవి. ప్రాణనిష్ఠులు కలుగలేదు.

సిద్ధా నగరమునందలి పెంటుజాను అబ్దుల్లాస్స సంగుమువారి ప్రధానకార్యాలయమునుండి వచ్చిన నివేదికప్రకారము క్రిందటి అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి గత జూను మాసంతమున కీసంఘమువారు హిందూ బర్మాదేశములలో ప్రభుమచిత్తాపారములు 11,953 గురకు నేరుపబడినది. 787 గురకు గృహోపకారవర్గము, 1,216 మందికి గృహోగ్య శాస్త్రమును, 66, ఆరోగ్యశాస్త్రమును బోధింపబడినది. నీటిలో 5,9625కు సర్టిఫికేట్లును, 165 రకు పాఠ్యములు, 555కు మెదాలియములును, ప్రభుమచిత్తాపారము 57 రకును, గృహోపకారవర్గములందు 417 రకును. గృహోగ్య శాస్త్రమునందు 809 రకును, ఆరోగ్యశాస్త్రమునందు 35 గురకును మంచిపాండిత్యము నొందినందులకు బహుమతు లొసంగబడినవి.

నిర్బంధవాసములు

మండలము నందలి ప్రముఖులందఱును కలసి ఆహ్వాన ప్రతికల సంపిరి. నిన్న (6-7-17) సాయంత్రము చలమయ్యగారి క్రమమున గొప్పసభ జరిగినది. 1000 మంది వచ్చిరి. ఉపన్యాసములు గంభీరముగను ఆత్మవిగ్రహముతో గూడినవి గను యుండెను. నవ్వుమునకైన నొర్చి స్వదేశ వస్త్రములనే ప్రజలు ధరింపవలెను. నిర్బంధవాసశిక్షలు రద్దు పరుపబడువరకు శాసనసభ్యులు శాసనసభల లేగరాదు. హోమయూని విధానము ననుసరింపవలెను. అను శీర్షానము లేకగ్రీకముగ సంకరింపబడినది.

బిసెంటు నిధి

5-వ తేదీన ప్రకటితము 8818-11-2. బర్మారానిని పై ప్రేముటి. ఎస్. లాడ్జిలోని స్త్రీలు ఎస్. కారెయ్య గారిద్వారా 100-0-0 రోప్రీచండిరాం యంత్రశాలవారు 100-0-0 వి. శేషప్పగారు గుత్తి 80-0-0 ఈమేర్వారంగారు గుత్తి 30-0-0 సివంగంకందాలు 25-0-0 పై. శేషప్పనతిగారు గుత్తి 20-0-0 మారునయ్యగారు సాహేబుగారు గుత్తి 10-0-0 ఒక మహాత్మునియొక్క గుత్తి 10, ఒక మిత్రుడు మానచందా 10-0-0 ఆర్.గిరి రావుగారు మదనపల్లి మానచందా 10-0-0 రూపావతారం శేషశాస్త్రిగారు ప్రొద్దుటూరు మదనపల్లిరూ. 10-0-0 డి. గురుమూర్తిగారు (మానచందా) రూ. 7-0-0 వి. రాజగోపాలంగారు రూ. 7-0-0 పి. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు రూ. 5-0-0 డి. రామయ్యగారు రూ. 5-0-0 ఆర్. శేషగిరిరావుగారు రూ. 5-0-0 ఎస్. పట్టాభిరామరావుగారు రూ. 5-0-0 మానచందాలు (చిల్లర) రూ. 5-0-0 జే. పి. మానుమంతరావుగారు రాయపేట - గంటూరు రూ. 5-0-0 శాంతాభాయిగారు యోటమలు రూ. 5-0-0 ఎస్. వి. కృష్ణమూర్తిగారు ప్రిడరు ప్రొద్దుటూరు 5-0-0 ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యం పెట్టిగారు 5-0-0 పేరూరు వేంకటసుబ్బయ్య పెట్టిగారు 5-0-0 వంకడారి రంగయ్యపెట్టిగారు 5-0-0 రామానుజుపెట్టి గారు కే. ఎస్. కుప్పరావుగారు (మదనపల్లి) 5-0-0. మానచందా: శేషతల్లాబాయిగారు 2-0-0 మానచందాలు 28-8-0 వైష్ణవదాసుగారు కంచి భిక్షాటనము 1-13-0 చిల్లరలు 2-8-0 ఇతర మొత్తములను కలపిన మొత్తము రూ 9531-2-8.

రొనాల్డు మేజర్లుగారు
స్వపరిపాలనోపన్యాసము.
కలకత్తా, జూలై 6:—దక్కా పురవాసు లాదరణపూర్వకముగ నర్పించిన స్వాగతోపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు గవర్నరుగారి రిటుల బల్కెరి:—అధిక స్వపరిపాలనాధికారమును మీ రాజురతితో వాంఛించు చున్నారు. దానివిషయమున నే నొకటిరెండు హెచ్చరిక మాటలు చెప్పవలసియున్నది. లేకున్న నెవరేలేని యత్యధికపు టాశల బెట్టుకొని మీరు మోసపోతుండుటకు నెనమాటల బలుకవలసియున్నది. నాపరిపాలనా కాలముననే యాకొరిక సిద్ధింపవచ్చునని మీలో కొందఱు బలుకు పరుకులకు మారుమాటాడక యూరతుండిన యైననా సమృద్ధి గనబరచితివేని నేను మీకు వందక స్నేహితుడనగుదును. అట్టి నమ్మకమేదైన గలిగి, దానియందు మిక్కిలి సమృద్ధియుగలవాడు వారిమాన్యమున నున్న పలువిధములగు బాధలగుచ్చి యిరుముకయు దలపోసి యుండనోపదు. రెండు సంవత్సరముల క్రింద బొంబాయిలో జరిగిన జాతీయ మహాసభాస్వరూప దాలోచన పూర్వకముగ చెప్పినవంగతి నిట్టి వారందఱు జాగ్రూకతతో పరికించిన నాగవ్యస్థానమును జేరుటయుం దనేక వత్సరము రెంతయో శ్రమపడ వలయునను సంగతి వ్యక్తమగును. ఎప్పుడో నొకదినమున సామ్రాజ్యముం స్వపరిపాలనము లభించుట వాస్తవము. కాని అదిచాల యోషికతో విశేష జ్ఞానము వరకు చేసిన సంకల్ప పరిశ్రమ ఫలితము గరాగలదు. అంతియగాని ఒకకలము పోటుతో మాత్రమే దిశిస్తుకాలమున లభింపగలుగుట మహాహ్యము. అందువలన నిజకడగ దాని గూర్చి పనిచేయవలదని మూఖ్యప్రాయముగాదు. తొందర తొందరగా కట్టబడిన కోట దృఢముగ నుండజాలదు. భాగుగ నాలోచింపబడి సున్నితముగ నేయబడిన పునాదిమీద జాగ్రూకతో సానుభావముగ దృఢప్రయత్నములన కది చేసెదగలదు. అట్టి యాదర్శమున కయి మీరు చేయు ప్రయత్నముల నన్నిటి నేనత్యుత్సాహముతో ప్రోత్సహింపచి ప్రేమాపురస్కరముగ సహాయము మొనగదను.

ORIENTAL

Government Security

LIFE

Assurance Co. Ltd.,

ESTABLISHED 1874. HEAD OFFICE-BOMBAY

LOW PREMIUMS. LIBERAL CONDITIONS

Prompt Payment of Claims.

Egmore, Madras, 19. March 1917.

DEAR SIR,

I have your letter dated to-day and the cheque in settlement of my policy, as the Policy fell due only yesterday. I greatly appreciate the celerity with which my claim has been settled. I also take this opportunity to express my appreciation of the courtesy and consideration which I have always had in my dealings with your company both when I was dealing direct with the Head Office at Bombay and since my policy was transferred to the Madras Branch.

Yours Sincerely,

P. Rajagopalachariar

Member of Council, Government of Madras.

Wanted Immediately

Agents on fixed salaries and Commission required in all important Towns of Ganjam, Vizagapatam, Godavari, Kistna, Guntur, Nellore, Cuddapah, Kurnool, Bellary, Chittoor, and Anantapur Districts.

Apply to:—

The Superintendent of Agents

ORIENTAL LIFE OFFICE

C/o POST MASTER,

BERHAMPUR (GANJAM)

OR TO:—

The Branch Secretary

ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,

Post Box No. 8, Madras.

THE GREAT WAR

Republican Troops Marching on Peking

Mesopotamia Commission: Lord Hardinge's Statement

RUSSIAN WOMEN SOLDIERS: INSPIRING SCENES

FAILURE OF GERMANY'S GREAT ATTACK ON CHEMIN-DE-DAMES

INDIAN LAW'S DELAYS: PRIVY COUNCIL'S STRICTURES

FURTHER INTERESTING PARTICULARS OF BOMBAY LOTTERY

[REUTER'S AGENCY.]

Great Britain

The Mesopotamia Report.

Findings and Observations.

(Delayed in Transmission.)

LONDON, July 6.

The Report of the Mesopotamia Commission, as summarised in the newspapers, occupies eleven columns. The actual findings of the Commission take the chief place, but recommendations and general observations are largely quoted. Among the latter are recommendations concerning military reform under four heads. In the first place the existing military organisation is over-centralised at its head. Secondly, the aim of administrative reform in India should be devolution of responsibilities and duties from the overcentralised bureaucracy of the Supreme Government at Simla. Thirdly, changes should be made in the Indian Military Administration enabling the Commander-in-Chief adequately to perform his duties as such. Fourthly, the Secretary of State should enquire into the system of promotion of British Officers in India, the system of reserves for native troops, and certain other questions which had been brought before the Commission. The Report deals stringently with the disputes between the Indian and Home Governments, especially regarding reinforcements which was only ended by the latter's definitely ordering the former to send reinforcements, thus relieving the Viceroy of the responsibility for denuding India. The Commission concludes:—If the Councils of the Secretary of State and the Viceroy are to be dispossessed of their old powers such a change should be effected openly by an Act of Parliament. The Commission differentiates between the Indian Government's error of judgment in advocating the advance on Bagdad which might have happened in any campaign, and their failure adequately to minister to the wants of the forces in Mesopotamia. They ought to have known what were its wants and requirements. It is true that their military system was cumbersome and inept. It was, however, within the power of the Viceroy and the Commander-in-Chief to have established more effective procedure and closer touch with the expedition itself.

The Exposer of Defects.

In the House of Commons Mr. Chamberlain stated that he intended to bring to the notice of the Government of India the conduct of Major Carter, who exposed the Medical defects in Mesopotamia with a view to his receiving suitable recognition.—(Cheers.)

Further Findings.

ALLAHABAD, July 6.

LONDON, June 27th.—The Mesopotamia Commission find that Surgeon-General Hathway made a misleading report on the condition of the wounded. Sir William Babbie, Director-General of Medical Services up to June 1915, is described as an officer of ability and knowledge but he did not bring these qualities to bear upon his task and accepted obviously inefficient medical provision without protest and without any adequate effort to improve it. His successor Surgeon-General Macneese, although he is found to have despatched from Mesopotamia when sent there to report in January a very inadequate representation of what had taken place, is described as thoroughly desirous of fulfilling his duties, but he was a man of advancing years and diminishing strength and proved unequal to his position. The report states elsewhere that while the conditions of the campaign in Mesopotamia required a standard of preparation above the ordinary the Indian army on the outbreak of war was below the ordinary standard, owing to the campaign of military economy pursued for many years by agreement between the Home and Indian Governments. The supply of artillery had been cut down both in quantity and quality while the army was equipped only for frontier warfare against savage tribes. As regards mechanical equipment, guns, etc., was in a less favourable position to confront modern troops than in the time of the South African War and the reserves of both person and material had been reduced to a very low ebb.

The Mesopotamia Commission

Lord Hardinge's Statement.

India Absolutely Bled White.

Her Loyalty Praised.

LONDON, July 6.

Lord Hardinge made his statement to-day on the report of the Mesopotamia Commission.

Lord Hardinge sat on the Cross Benches and when he rose to speak there was a large attendance of Peers while Peers and members of the Commons thronged the galleries.

No Eminent Lawyer on the Commission.

Lord Hardinge regretted that the Commission had not included an eminent lawyer accustomed to sift and weigh evidence with technical knowledge and experience, also that the whole of the evidence taken before the Commission could not be published. He believed that if it had been possible to publish it a different impression regarding at least some points that had attracted public attention would have been created. As it was the impression that must have been conveyed to the ordinary reader was that India had practically made no serious effort in the war and that such effort as had been made was made grudgingly and under pressure from Home. That such was not the case must be well known to their lordships but he feared that the publication of the report in India might create the impression that the efforts and sacrifices of India had been inadequately appreciated.

No Reference to India's Great Military Effort.

The report scarcely referred to the greatest military effort in the history of India in the despatch of expeditions to France, Egypt, and East Africa before the expedition to Mesopotamia had even been contemplated nor was any account taken of the fact that owing to the readiness of India to assist by giving with an open hand all she had in the initial stages of these three expeditions her military resources and reserves of equipment and stores of all kinds were almost exhausted before even the inception of the idea of a campaign in Mesopotamia. Lord Hardinge proceeded to show that the Government of India had greatly exceeded the limits fixed by the Nicholson Committee both in regard to raising troops and to the military expenditure. He pointed out that the Commission admitted that there was no proof that the Finance Department of the Government of India had refused any urgent military demand. Lord Hardinge recalled India's efforts in other theatres of war.

India Denuded of Troops.

He stated that approximately eighty thousand British and 2,10,000 Indian troops, all fully trained and equipped, had been sent overseas compared with the eighteen thousand which was the previous record of an overseas expedition from India. He emphasised that for some weeks before the arrival of the Territorials the British Garrison in India was only fifteen thousand and thus the safety of India had been imperilled in the interests of the whole Empire. He took the risk confidently because he trusted the people of India and he was proud to say that they had fully justified his confidence. Lord Hardinge emphasised that from the moment of the outbreak of the war it had been the steady policy of the Government of India to give readily to the Imperial Government of everything it possessed both in troops and War material.

India Bled Absolutely White.

It was no exaggeration to say that India was bled absolutely white during the first weeks of the war. There was then no question of an expedition to Mesopotamia, the Government of India's sole preoccupation being to make every possible sacrifice in order to secure the successful prosecution of the war in France. After the commencement of the operations in Mesopotamia India's own needs became pressing and the results of her previous sacrifices began to be severely felt. It was then India's turn to make repeated and insistent demands of the War Office most of which were either refused or given sparingly owing to what was held to be the even greater need of the British forces in France.

Advance on Bagdad.

After dwelling on the frontier and the internal difficulties of India in 1914 and 1915 Lord Hardinge dealt with the question of the first advance on Bagdad in which connection he read an extract from a telegram from the Government of India to Mr. Chamberlain dated October 6th 1915 which had not appeared in the Mesopotamia Report showing that the Government of India had declined to allow Sir John Nixon to go beyond Kut unless another Indian division were sent from France. He also quoted a private telegram which Lord Hardinge had sent to Mr. Chamberlain on the same date and only part of which had appeared in the report in which Lord Hardinge after emphasising the importance of the capture of Bagdad concluded by saying "I put forward these considerations to be weighed by Mr. Chamberlain and the Imperial Government for I fully realise that it is for the Imperial Government to decide where and how our forces can be used to the best

TELEGRAMS

effect." A private telegram sent on the following day stated that Sir Beauchamp Duff shared these views. Lord Hardinge declared that the omission of these telegram from the report required an explanation. Lord Hardinge continued that the expedition would have remained a Kut but for the fact that on October 8th. Mr. Chamberlain telegraphed to Sir John Nixon asking what additional force he would need to hold Bagdad. He also privately telegraphed to Lord Hardinge stating that the Cabinet were so impressed by the great political and military advantages of the occupation of Bagdad that they would make every effort to supply the necessary force and asking whether Lord Hardinge was satisfied that one division would suffice. Sir John Nixon's reply was such that there was practically no alternative to advance. Having private information that the Gallipoli expedition was not going well and bearing in mind the views of the Cabinet Sir Beauchamp Duff and Lord Hardinge concluded that to veto the advance would be a case of civilian interference with the military plans at the same time they emphasised the necessity for reinforcing Sir John Nixon by a division which should reach Bagdad within a month of its capture. Referring to a private telegram from Mr. Chamberlain regarding the conceivable concentration of sixty thousand Turks in Bagdad which had not been transmitted to Sir John Nixon Lord Hardinge stated that if the warning had been so serious as the report implied the General Staff in London ought to have conveyed it officially to Sir John Nixon.

The Medical Arrangements.

Dealing with the Commission's statement that this action in regard to medical arrangements was insufficiently strenuous and peremptory Lord Hardinge said it was not easy to know what further action he could have taken without exposing himself to the charge of excessive civilian interference in military matters. Private rumour said that things were going badly but official report said things were going well. It was his first duty to ascertain the truth but even before the despatch of the Vincent Mission he took every possible measure to improve the medical situation.

Difficulties of the Viceroy.

Lord Hardinge emphasised the difficulties of the Viceroy personally supervising the medical arrangements on a river three-thousand miles away amidst the other heavy labours of governing a country bigger than Europe with over three-hundred million inhabitants. Referring to the sharp telegram from Sir B. Duff to General Cowper, Lord Hardinge explained that it was sent because General Cowper telegraphed under Sir John Nixon's name and without Sir John Nixon's knowledge. Lord Hardinge did not remember seeing the telegram before it was published in the report. He would not either have instigated or sent such a telegram.

Charge of not Consulting Executive Council.

Regarding the question of the Viceroy's Executive Council Lord Hardinge denied that the procedure was unconstitutional. Referring to private messages between the Secretary of State and the Viceroy Lord Hardinge said he inherited the system which he saw no reason to change because it was convenient and expeditious. Alluding to Mr. Wedgewood's minority report attacking himself Lord Hardinge drew attention to Mr. Wedgewood's admission that he was not present when Lord Hardinge was examined.

37 Years of Service to the Country.

Lord Hardinge concluded by recalling that he had 37 years of honourable service of the Crown. He had held two of the highest offices in the State and had prolonged his Viceroyalty at the request of the Government purely out of a sense of public duty and in spite of personal inclination. He had throughout constantly endeavoured to do his duty with a single purpose during a period of exceptional strain and in face of abnormal difficulties. "I may have failed in my endeavour but such a verdict should only be given in the light of India's military effort taken as a whole and the internal situation of that vast Empire and it should be endorsed not only by my countrymen here but by my fellow-subjects in India to whose continued confidence and good opinion I attach the highest value. It is in the light of this wider outlook that my administration should be judged.

Lord Curzon's Statement.

In the House of Lords Lord Curzon said that the House had listened to Lord Hardinge's statement with the respect due to his character and position and asked the House not to proceed further with the matter to-day in view of the likelihood of a general discussion in both Houses in the course of a week. The House agreed.

Discussion In the Commons.

LONDON, July 6. In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that Lord Hardinge had not resigned. He gave assurance that pending the discussion on the Mesopotamia report no person censured by the commissioners would be promoted. Mr. Bonar Law hoped to be absent Thursday to name a day for discussion. Mr. Maculm Scott suggested that Indian estimates might be brought in as many other matters arising from the report could be discussed then. Mr. Bonar Law promised to consider the suggestion. In reply to Mr. Devlin Mr. Bonar Law said he was sure Mr. Chamberlain did not intend to make a personal explanation. He believed that Mr. Chamberlain considered, as he did, that such an explanation was unnecessary. Whatever line Mr. Chamberlain took he would take it in the debate.

Depth of Feeling Aroused

The "Times" says that the wellthumbed benches in the Lords no less than the crowded galleries showed the depth of feeling aroused by the Mesopotamia report. Although Lord Hardinge's statement brought to light few new facts it was accepted as an important addition to the material on which the public and eventually both the Houses of Parliament will announce their final judgment. The debates for which Government has promised facilities can hardly be delayed beyond the next week. It is true that Government has not yet decided the nature of their disciplinary measures but when it gets the law officers' opinions and the precedents before them the decision cannot be long postponed. Some members of the Commons demand the publication of the evidence but this is an obvious impossibility during the war. The

TELEGRAMS.

"Times" says, that the essential part of Lord Hardinge's statement was his reminder of India's unprecedented contribution to the war and incidentally of the relatively small part Mesopotamia played in the sum total of his own responsibilities. Lord Hardinge's contention that he had to invade Mesopotamia after he had lavished his crack troops and the bulk of military resources on other fronts carries weight and obviously impressed the Lords. Equally admissible was his narrative of the internal difficulties. It is the importance of remembering India's total effort in the war which justifies Lord Hardinge's statement in circumstances of privilege denied to his colleagues. At the same time we cannot agree with him for a moment that the Commission was at fault because it dismisses these considerations in a few lines. Its business was Mesopotamia. Lord Hardinge at no point indeed made any impression on the general accuracy of the majority report but he knocked the bottom out of Mr. Wedgwood's far too violent minority report when he pointed out that it was framed without the slightest effort to examine its principal scapegoat. The "Times" says that Lord Hardinge's closing words deserve respect for in effect he claimed to be judged not only by his own countrymen but by the hundreds of millions over whom he ruled with acknowledged success for a period which was extended not by his own desire beyond the ordinary term of Vicerealty. It is common knowledge that he enjoyed the esteem of the people of India to an unusual degree. He governed them during a most critical time we have ever known in India with one exception and never lost their goodwill even in the most trying moments and on his return home the most favourable verdicts were rightly passed on his internal administration. These things should not be forgotten. Too many critics who are foremost in clamouring for Lord Hardinge's head, or either those who are constantly imploring us to trust the soldiers which is exactly what he did with most unfortunate results, are now exactly those who last year were beseeching him with excessive praise for the sympathy he had shown to Indian aspirations. More consistency and a better memory, the "Times" adds will be required when the time comes for the final verdict. "Our own view is that Lord Hardinge's statement yesterday does not shake the conclusions of the Mesopotamia Commission or dispose of a scene of perspective to public judgment of India's effort under his rule."

Stop the Exodus to the Hills.

The DAILY TELEGRAPH refrains from criticising Lord Hardinge for restraining the general debate because no moment could be too soon for insisting on the magnitude of India's contribution to the war. The Journal points out that Lord Hardinge was silent on one matter which general common sense has seized upon as most deplorably weak and unbusinesslike of all the administrative blunders with which the commissioners dealt with namely the practice of governing the Indian Empire to say nothing of conducting a military effort of unparalleled magnitude from a hill top in the Himalayas. The Journal says that a thorough reform of the higher command and the administration of India which is a proved and pressing necessity should firstly include the removal of this strange institution.

King's Fund for Sailors.

Jellicoe's Speech on Remarkable Exploits.

LONDON, July 6. King George's fund for Sailors was inaugurated at Mansion House to-day. It was announced that Prince Albert was President. The object of the fund is to secure more efficient aid for Marine Benevolent Institutions. The List of subscriptions was headed by the P. and O. with £3000, Lord Incheape £1000 and several shipping companies £1000 each. The total hitherto exceeds thirty thousand.

Sir John Jellicoe in a speech dwelt on the difficult tasks of the mercantile marine and the navy against enemy's methods of despair. He described the wonderful acts of bravery of the merchant seamen including those of the Drifter "Gowanlee" which was armed with one six pounder. Three Austrian cruisers ordered her to surrender but the Drifter's captain replied by calling for three cheers and firing the six pounder. The Drifter escaped. Sir John Jellicoe added that that was the spirit which would win war and win it quickly.

Premier's Visit to Grand Fleet.

Questions of Naval Policy.

LONDON, July 6. The DAILY MAIL in an editorial article says that Mr. Lloyd George in his recent visit to the Grand Fleet doubtless learned the opinion of the most active and progressive officers and is now in a position to decide upon our naval policy. It is necessary to bring the strategists to the Admiralty and to place them in charge of the Operations Department. The need of such action is expressed by continuous submarine losses.

New South Wales Premier.

Escapes from Death at the Front.

LONDON, July 6. Mr. Holman, Premier of New South Wales had a remarkable escape from death while visiting the front in France. A heavy shell exploded a few yards away and Mr. Holman was knocked down bruised and his clothes torn. He was taken to Headquarters suffering from a severe shock but did not go into the hospital. It is hoped that he will completely recover.

Shipowners' Profits.

Mr. Bonar Law's Disclosures.

LONDON, July 6. Mr. Bonar Law, replying to complaints in the House of Commons that Government was ruining shipowners, said it was absolutely disgraceful that any class in war time should be able to make such profits as he was about to disclose. He invested £8,110 sterling in fifteen companies, all tramp steamers, and received £3,023 interest in 1915 and £3,847 in 1916 exclusive of excess profits. One steamer had been sold or sunk. He had invested two hundred in that ship and besides handsome dividends received a further thousand.

Powder in German Bombs.

A Physician's Warning.

LONDON, July 6. A Physician at the London Hospital utters a warning against handling the powder from German bombs. He says that on June 2nd he treated fourteen cases of severe dermatitis, some already septic, due to handling material impregnated with dust from the explosive.

British Cars Open and Attack.

LONDON, July 6. A telegram from Moscow says that two British armoured cars opened the attack on the Bizany heights.

V. C. Heroes' Gallant Deeds.

LONDON, July 6. The "London Gazette" announces the award of the following Victoria Crosses:—
Sgt. LEWIS ARTHUR HENDERSON, already the holder of the Military Cross, Argyll and Sutherlands, for most conspicuous bravery. He led an attack through the enemy front line and captured and consolidated the objective. He was subsequently killed.

Private J. READITT, South Lancashires, when working down a deep water-course, he advanced five times, despite close range machine-gun fire. On each occasion he drove the enemy back three hundred yards, and subsequently on his own initiative organised and carried out several more advances and held out for a long period, despite counter-attacks, saving the left flank of his battalion.

Indian Law Delays.

Strong Criticism in Privy Council.

LONDON, July 6. In the Privy Council Lord Buckmaster, delivering judgment in the dispute between the Government of India and certain landowners about the proprietorship of certain alluvial lands in the valley of the Ganges, pointed out that the litigation began in 1902. It was deplorable that even now their Lordships had not the materials necessary to dispose finally of the case which must therefore be remitted to a subordinate judge. It was now seventy years since Lord Macaulay pointed out that delay in Indian litigation constituted a reproach upon our administration and their Lordships regretfully felt that the reproach had still to be removed.

Racing in England.

Jockey Club's Decision.

LONDON, July 6. The Jockey Club has decided to allot twenty-eight days to racing at Newmarket and twelve elsewhere.

More Beer.

A Statement Regarding Quality.

LONDON, July 6. During a further debate in the House of Commons on the additional brewing of thirty three per cent of beer, Sir George Cave said that thirteen per cent would be low gravity brew for agricultural and munitions workers.

The Double Income-Tax.

ABOLITION PROPOSED IN PARLIAMENT.

Chancellor's Reply.

LONDON, July 6. During the Committee stage of the Finance Bill in the House of Commons to-day the proposal was made that deduction should be made from the British income-tax where the Dominion income-tax had been paid equivalent to the amount of that tax but not exceeding three shillings and six pence in the pound.

Mr. Page Croft and other speakers urged that the income-tax for the Dominions was mainly a war tax and was the last tax that should be doubled here.

Mr. Wilson Fox strongly supported the proposal as a simple act of justice. Referring to statements that the double income-tax caused the removal of the head offices of companies from England to the Dominions he emphasised the importance to the trade and revenue of Great Britain of having head offices here.

Sir George Reid strongly pressed the matter upon the Chancellor's consideration.

Mr. Bonar Law said that while he felt as strongly as anybody upon the imperial side of the question he could not accept the proposal. The question was not whether or not some readjustment should be made, but whether it should be made in war time and in the present financial situation. He pointed out that the effect of the proposal would be that if a Dominion proposed an income tax of 30s in the pound the Dominion would get the whole of it and the Imperial Government nothing. The proposal was finally rejected by 142 votes to 86.

The "Daily Chronicle" states that Mr. Edwin Montagu will shortly join the Government as Minister of Reconstruction.

Russia

The Russian Women Soldiers.

An Inspiring Scene.

LONDON, July 6. PETROGRAD.—At the blessing of the colours of the Petrograd Women's Contingent, Don Cossacks cavalry and specially selected sailors acted as a Guard-of-Honour. On the opposite side of the square there was massed the "Battalion of Death" composed of wounded convalescent soldiers, while veterans of the Turkish war also gathered to pay tribute to the new outburst of patriotism which is thrilling those who throughout the revolution maintained that Russia is all right. There were also numerous other Women Volunteers Corps present, including sixfoot women of the Naval Guard. The Cossacks stood up in their saddles carrying banners inscribed "Among Cossacks there are no deserters", and the women's banners included such inscriptions as "Death is better than shame". And also "Don't

marry traitors". At the conclusion of the ceremony the contingent marched off, led by the Commander, Madam Betchkoreva, who has already won two St. George's Crosses for bravery at the front, where she led several desperate enterprises. Mrs. Pankhurst regards her as most remarkable character for simple-minded determination and innate courage. Cheering crowds lined the streets. Anarchists were not present.

Russian Mines and Railways.

Suggested Transfer to American Interests.

LONDON, July 6. NEW YORK.—The Petrograd correspondent of the Associated Press telegraph says:—"The special Mining Committee of the Russian Ministry of Commerce has decided to recommend the transfer to American hands of the bulk of Russia's mines and mineral deposits.—M. Malavkin, Director of the Mining Department, has submitted to the Committee a scheme including the offer of the Island of Sakhalin to American capitalists for working petroleum and coal deposits and a similar transfer of several districts in Siberia, also gold mines in the Altai, copper mines in the Caucasus, and railroads in the Urals. Mr. Panchinski, Assistant Minister of Commerce, supported the scheme. The Committee resolved to recommend M. Malavkin's plan on the condition that America undertook to employ Russian labour and technical assistants as far as possible."

Improving the Railways.

The American Commission investigating Russian Railways has made a report advising the purchase of larger cars and locomotives. The Commission with the approval of the Provisional Government has already ordered in the United States rolling stock at a cost of seven hundred and fifty million roubles."

Germany

Strikes in German Districts.

LONDON, July 6. A telegram from the Hague says a strike has occurred throughout the whole Rhensish and Westphalian industrial districts including Essen.

Warning in Saxon Dist.

The BERLINER TAGESBLATT reports a scene in the Saxon Dist when two National Liberals warned the Government of unrest in the Saxon army which was no longer animated by loyalty to the King. The Diet passed a resolution urging the Bundesrat to liberalise the administration of the Empire.

War Minister's Statement in Reichstag.

LONDON, July 6. AMSTERDAM.—In the Reichstag the War Minister said that the British had presumably planned greater actions north of Arras. He asserted that the French were exhausted but admitted that the Russian offensive was energetic. He declared that the abandonment of the Salonika enterprise was improbable.

Brazil and Germany.

Count Zimmerman stated that nullification of Brazil's neutrality did not mean declaration of war.

Austria

Hindenburg in Audience.

With Austrian Emperor.

LONDON, July 6. AMSTERDAM.—It is announced from Berlin that General Hindenburg and Ludendorff have arrived at Austrian headquarters and have had audience of the Emperor. Simultaneously the Austrian and German papers publish a statement inspired by General Hindenburg and obviously designed for Austrian consumption in which he says "Victory is ours if we hold out till submarines have done their work. They will soon force our enemies to make peace. The latter know this hence they continue to make hopeless attacks". He concludes that Germany's alliance with Austria is unshakable.

Holland

Profiteering Causes Disturbance.

LONDON, July 6. It is authoritatively stated that profiteering is a considerable factor in the disturbances in Holland.

A Great Protest Strike.

LONDON, July 6. AMSTERDAM.—Many trades have joined the twenty-four hours' strike. The Police and Cavalry charged the mob, scuffling strikers and non-strikers and wounding a number. The shops damaged in Tuesday's disturbances included an English bootshop.

COPENHAGEN.—Several Swedish trawlers have been sunk by German submarines.

Spain

Spanish King's Aids-De-Camp Dismissed

LONDON, July 6. MADRID.—The King has dismissed aids-de-camp constituting his Military Household, including General Amador.

America

Americans Move to Camps

Behind the Fighting Line.

LONDON, July 6. A Telegram from Paris says that the Americans have already begun to move from the base to the instruction camps behind the fighting line.

Rupture Imminent.

Between Germany and Argentine.

LONDON, July 6. A telegram from Buenos Aires states that an Argentine Note has been despatched to Germany demanding an immediate apology and indemnity for the sinking of the CRANA and TORO also a guarantee that the Argentine flag shall be respected. Rupture is imminent.

TELEGRAMS

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Australia

New Devices to Stimulate Recruiting.

SYDNEY.—With the object of stimulating recruiting Sir Samuel McCaughey offers to insure a hundred soldiers for a total of one hundred thousand annually, involving an outlay of approximately ten thousand annually.

China

Pro-Republican Movement Growing.

LONDON, July 5. SHANGHAI.—The Vice-President of the Republic has issued an appeal to all Governors denouncing the Imperial Military leader and the restoration of the ex-Emperor. Meanwhile the President of the Republic is taking shelter in the Japanese Legation. The Pro-Republican movement is daily growing stronger.

Republican Troops Marching on Peking

LONDON, July 6. A telegram from Tientsin states that the Manchu restoration is threatened with a collapse. Fifty thousand republican troops are converging on Peking commanded by the new Premier Tuan-Chi-Jui, who is supported by fifteen Provinces. Tuan-Chi-Jui has sent an ultimatum to General Changhsun's thirty thousand troops, promising leniency if they surrender.

Proposed Change of Republican Capital.

Shanghai Suggested.

LONDON, July 6. SHANGHAI.—A conference including Admiral Chierpinkavang, Minister of the Navy, Admiral Sahchemping, and leading military officers as well as Tong Shaoket, Sun Yat Sen, Sugg-hung-yi and other prominent men has passed a resolution in favour of the transfer of the Central Republican Government to Shanghai. The republicans have invited the ex-premier Li-yuan-Hung to proceed forthwith to Shanghai. If Li-yuan-Hung comes the situation will immediately assume a far more serious aspect.

Greece

ATHENS.—The Cabinet has decided to supply fifteen thousand tons of Thessalian wheat to the allied army at Salonika.

French Front

Enemy's Most Powerful Effort.

Importance of the Chemin-des-Dames Failure.

LONDON, July 6. Reuter's correspondent at the French headquarters in a message, dated July 4th, says:—Yesterday's attack on the Chemin-des-Dames was the most powerful effort the enemy has made on the French front since the beginning of his offensive. It covered seventeen kilometres and persisted far into the night. Several divisions were employed. They were preceded by shock troops who on this occasion suffered heavily for, although they failed to attain their objective, the attack was pressed home with extraordinary obstinacy, despite repeated bloody failures. The enemy after his unsuccessful preliminary attacks during the past week on a small front evidently counted on surprising the French by the unexpected weight of his onslaught and the unwonted lateness of the hour. Had the attack succeeded, the enemy would have regained at a single blow two-thirds of the coveted Observatory Crest, but as it turned out he gained nothing, taking neither ground nor prisoners, but leaving heaps of dead in front of his trenches. Hence the enemy's hope of achieving a notable success to offset the Russian victory and the appearance of American troops in France has been signally cheated. Several thousand killed and wounded, including the best of his shock troops, are all the German commander has to show for the latest and most weighty attempt to recover the Chemin-des-Dames. The attack was heaviest in the eastern sector between Cerny and the California Plateau, where the crest held by the French is barely one hundred yards wide at places and nowhere more than a kilometre. A very slight gain would have given the enemy all he needed, for victories are measured by yards along that narrow shell-pocketed ridge overlooking the Ailette; but the Germans, although they paid the full price, were not given a single yard.

Numerous Artillery Contests.

LONDON, July 6. Last night's French communique reported artillery contests in various sectors. Five hundred shells fell in Rheims.

Egyptian Front

The Campaign in Palestine.

Turks Continually Harassed.

LAHORE, July 6. LONDON, July 5th.—Mr. Massey wires that the opposing forces on the Gaza front are deeply entrenched close together. Ours give the Turks no rest. Heavy British bombardments are frequent and effective and aerial and cavalry raids have attained excellent results. ("O. and M. Gazette.")

Mesopotamia Passing Through its Hottest Months.

SIMLA, July 6. Mesopotamia June 28th:—The convoy proceeding from Bagdada was attacked by Turkish irregulars but the enemy were driven off with loss. June, July and August are hottest months of the year but no effort had been spared to render life in the Tigris valley as bearable as circumstances permit. All reports indicate great improvement in the comfort and health of troops and weekly returns of sick continue to show decided improvement on the corresponding figures for the last year. Some relief may be expected from Shamal or northwest wind which usually blows during part of July and August.—A. P.

Simla

St. John Ambulance Association.

Member's Successes.

SIMLA, July 6. From a statement issued from headquarters of the St. John Ambulance Association in Simla, it appears that during the period 1st October 1916, to June 30th 1917, the St. John Ambulance Association in India and Burma has instructed 11,955 persons in first aid to the injured, 787 in home nursing, 1,216 in home hygiene and 66 in sanitation. Of these 5,962 have been awarded certificates, 165 vouchers, 55 medallions and 27 labels for proficiency in first aid, 417 for proficiency in home nursing, 309 for proficiency in home hygiene and 35 for proficiency in sanitation.

Bombay

Bhandarkar Oriental Research Institute

Inauguration by Lord Willingdon.

BOMBAY, July 6. This afternoon at Poona Lord Willingdon presided at the opening ceremony of Bhandarkar Oriental Research Institute to commemorate the 51st Birthday of the Premier of Indian Orientalists, Sir Ramakrishna Bhandarkar. His Excellency, will, at the ceremony, make to Sir Ramakrishna, on behalf of oriental scholars in Europe, America and India, a presentation in the form of a well-bound volume containing disquisitions on the subject of oriental interests and antiquarian research specially written by those scholars for this day's function at Poona as a tribute of respect to the learned doctor who completes his 80th year covered with all the grace of Sanskrit scholarship and a spiritual life.

Some Particulars of the Drawing.

BOMBAY, July 6. By luncheon interval on Thursday the second and third prizes in the War Loan Lottery had found owners. The former valued at Rs. 3,64,210 was won at half-past-eleven by ticket No. 8517 which belongs to an Indian living in Bombay. The third prize Rs. 1,82,000 ticket number 2,20,081 was drawn at 1-25 also won by a Bombay subscriber. A Rs. 72,000 prize was drawn between the drawing of the second and third prizes. Everybody was eager to know who these three tickets holders were. Many tickets had been taken by the public on condition that the holder's name would not be divulged. The Lottery Committee is bound to respect the wishes of these holders. Possibly it would be generally appreciated if efforts were made to get the principal prize-winners to consent to their names being published. At five minutes to five prize No 1 was drawn. Before the number of the winning ticket could be made known by Sir Jamsetji Jeejeebhoy who was calling out numbers at the time, is public in the hall applauded for two or three minutes which seemed a lifetime when everyone was waiting to learn whether he held the fateful number. Sir Jamsetji then said the lucky number was 3,50,984. Everybody once more applauded. Then a small gentleman wearing a light coloured suit bounded excitedly out of his seat in front on to the platform, and said the winner of the prize was Mr. Solomon Nissam of Singapore. Equally excited he promptly left the hall. Between this and 7 o'clock one prize of Rs. 72,845 and two of Rs. 36,425 were drawn. Mr. Nissam, is a resident of Singapore was for many years connected with Messrs. David Sassoon and Company in Bombay. It is understood that he had only one ticket which was brought for him by a friend in Bombay. The latter bought two tickets with consecutive numbers and sent one to Mr. Nissam keeping the other for himself. Mr. MacGillivray, of the P. and O. Bombay, is said to be winner of one of the Rs. 72,845 prizes. It is understood that on Wednesday a large number of prizes remained in Bombay. The biggest prize drawn on Wednesday Rs. 72,845 went to Calcutta and one of three Rs. 36,425 prizes drawn on Wednesday to the Federated Malay States. The Federated States have subscribed handsomely to the lottery. On Thursday 464 prizes were drawn. Added to 188 drawn on Wednesday (652) this leaves 348 to be drawn to-day. Besides three big prizes three of the five prizes of Rs. 72,845 were drawn on Thursday and 5 of the 10 prizes of Rs. 36,425. Two of the former and three of the latter remain to be drawn to-day. The war loan bonds won in the lottery will carry interest to the prize winners from July 5 and will soon be endorsed to the prize-winners.

Maratha Fanchamas.

Attempts to Enlist Them in the Army.

A PROPOSED BOMBAY MEETING.

BOMBAY, July 6. The "Times of India" says: The meeting announced to be held on Sunday afternoon in Town Hall under the Presidency of the Hon'ble Mr. P. R. Cadell to bring to the notice of the Mahar community in Bombay the opportunity now accorded to them of enlisting in the army marks an interesting stage in the history of that caste. The Mahars form a numerous community which constitutes from 7 to 9 percent of the population of the Maratha speaking districts. They have always been well known for their trustworthiness, fidelity and have therefore been since immemorial times; watchmen, and messengers of Maratha villages. Strong in physique and with an intelligence, perhaps exceeding that of the somewhat stolid Marathas, they are excellent labourers. Many have attained some prosperity as petty contractors. Those in Konkan more particularly used to be enlisted freely in the rank of the old Bombay Army. An examination of the names on the pillar commemorating the glorious fight at Koregaon made by the regiment now represented by the 102nd Grenadiers reveals many Kanganli Mahar names. Konkan Mahar or Pawars as they were known formed a large proportion of the Bombay regiments which fought so stoutly under Sir Charles Napier in Sind and they took their full part

in many a campaign in which the old Bombay army had a share. Their unshakable fidelity and the superior intelligence already referred to raised many Mahars to the rank of native officers notwithstanding caste prejudices that must always have stood in their way. The present war however with its great demand for men has given the Mahars a chance which they have so long asked for.

Plague Casualties.

BOMBAY, July 6. There were 1002 deaths against 1482 seizures from plagues in India during the week ended the 30th June 1917. The following are the provincial figures:—Bombay 386, Madras 17, Bengal 3, Bihar 47, United Provinces 66, Panjab 34, Burma 100, Central Provinces 73, Mysore State 66, Hyderabad State 36, Central India 13, Rajputana 152 Kashmir 9.

BOMBAY, July 6. Bombay has been particularly lucky in the drawing of the W. L. C. lottery winning about 30 per cent of the prizes. It is understood that the second prize was drawn by an humble Hindu trader residing in Bombay and the rumour has it that the man has become demented since he heard of this extraordinary piece of luck. The third prize went to Mr. K. D. Broacha of Khetwadi, Bombay, a relative of Sir Shapurji Broacha. Of the two prizes valued Rs. 76,845 drawn on Friday, one went to Madras and another to Karachi. Of the prizes valued Rs. 36,425 drawn on Friday one went to a ticket holder in Madras and another to Rangoon.

The following is published in the current issue of the Gazette of India Home Department:—Consequent to the retirement of Sir Charles Fox, Mr. Justice Twomey, now on leave is appointed Chief Justice, Rangoon, but pending his return from leave Mr. Justice Ormond will officiate as Chief Justice. Mr. Justice Maung Kun is confirmed as Judge of the Court.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

LONDON, July 6. General Haig this afternoon says that we repulsed raid in neighbourhood of Bullecourt.

The British official communique from Salonika says. We drove enemy out of trenches on ridge westward of Doldzele in which he had temporarily gained footing. Our aeroplanes bombed Drama Poma and Augusta stations and aerodrome at Drama and other camps and dumps. During June we dropped nineteen tons of explosives.

Italian official communique says:—Surprise attack by our troops carried our line forward northwest of Selon Carso sector. We captured outposts and prisoners and maintained our ground against violent counter-attack throwing enemy back in disorder with considerable losses. This afternoon's French Communique reports very active reciprocal artillery firing in Champagne notably at Carso and Isona. Enemy attempts west of Cornillet and southeast of Lahure were easily repulsed. Our artillery carried out destructive fire against German organisations north and west of Hill 304.

Wireless Russian Official communique says:—There has been increased artillery activity in direction of Zlotchev and sharp encounters have taken place in region of Dzkelany. Enemy's artillery fire has been intense east of Lipitzadoma. The Germans displayed white flag and suggested fraternising in region of Ballestent. We replied by artillery. Battle is proceeding in direction of Sakiz in region of Distana on Abshirvan river with reinforced Turks.

The Derby will be run at Newmarket on July 31st and Oaks on August 2nd.

WASHINGTON.—United States has lent further twenty millions sterling to Britain and twelve millions to Italy.

LONDON, July 6. In the House of Commons to-day Mr. Lloyd George announced that the Irish Convention would meet in Dublin on July 25th, in order to deal with preliminary business including the appointment of Chairman. He thought it was obviously better that the Convention should choose the Chairman. Government had suggested that Mr. M. S. Duke should be temporary Chairman. The Convention would be free to sit in other places than Dublin if it wished. The Representative Irishmen from all parts of Ireland would come together in a spirit of conciliation and goodwill and he felt sure they would do all they could to secure settlement of old discord which had afflicted their country. Government would give all help it could (cheers).

OTTAWA.—The House of Commons passed the second reading of Conscription Bill by 118 votes to 55. Twenty-six Liberals supported the second reading. The announcement of the vote was followed by the singing of the National Anthem. The second reading followed an all night sitting in which three amendments were voted down only nine members supported the motion for the rejection of the Bill. Sir Wilfred Laurier's Referendum amendment was defeated by 111 votes to 62 although the entire Quebec Contingent except two Members of the Cabinet supported it.

In the Commons Mr. Bonar Law stated that as the duties of the Chancellorship did not allow him to give as much time as he would like to the work of the War Cabinet it was probable that an addition would be made to the War Cabinet to do the work which he would like to do if free. Replying to many complaints as to the lack of a Parliamentary Control of Finance Mr. Bonar Law stated that a Select Committee would be appointed to consider how the control might best be obtained and also to examine expenditure of Spending Departments.

మంగోలియా ఉపద్రవము

(0)

ప్రయాణికుడు తెలియజేసిన సంగతులు.

“మంగోలియా” మెయిలు స్త్రీమయనండి ప్రాంతములలో నీవలబడిన రిచ్ఛర్చ్ రిడింగ్ గమనాతడు క్రీడావిషయములకు సంబంధించిన యొకానొక ఆంగ్లపత్రికా సంపాదకుడు. యుద్ధారంభమున నీతడు తెల్లయువనేనలో తేర గాయమంది 1 1/2 సం||ల కాలము ఇంగ్లాండున సెక్ యుద్ధవైద్యశాలలో నుండెను. మంగోలియా నాకనై నీత డాక్టరీలియాకు బోవుచుండ నా నాకకు బొంబై సమీపమున ప్రమాదము వాటిల్లి నీతడిపుడు కొలొంబా యుద్ధ వైద్యశాలలో నున్నాడు. మాడవతేదీని తన మిత్రునకపిన లేఖయందు నిడింగ గా రిటుల వ్రాసిరి.

ఈనా నాక బొంబయి కేవున చేరిన యనంతరమున నిన్న మధ్యాహ్నమున నన్నీరయ్యకు వైద్యశాలకు వెళ్ళు కొనినట్టిది. గతశనివారమున ఏడవ కేవున వాటియుంటిమి. ప్రమాద ప్రదేశమున వాటిలియని ఎల్లరును ప్రాణరక్షణ పట కాలు మున్నగు వాటిని వరచి నిర్భయము లై యుండిరి. చల్లనిగాలి వీచుచు, ప్రాంతకాలము కనుచున్న యుండ, నాక విపదక సెందెను. 1914 సం. తెల్లమును పువములు మున్నగు వాటియుందు పెల్లులు మున్నగు యుద్ధపరికరములు పడుచుండుటయు, వాటివలన జనించు ధ్వంసమున నాకు పరిచయమై యుండినను, వర్తమానమున బయలుపడవలిన ధ్వని నన్ను కలవరపరచెను. ఓడ గలగల వలకెను. ఆ యుద్ధరక్షణమున ఓడ తట్టు నిశ్చింతగుట మిక్కిలి వెలపుగలిగెను. నేను ముందుకు వెళుకనున త్రుట్టిపోయినట్లు లిపుడు లీలగ భావకమున్నది. లేచి కూర్చున్నవారికి చుట్టునను వెల్ల నగు మోములు గన్నట్టెను. ప్రయాణికు లిటునటు పరువు లిడుచుండిరి. ఈలోపున ఇంజను బొగట్టములు మున్నగు ప్రదేశములనుండి బొగ్గు ఆదిగాగల వస్తుప్రవాహము నన్ను ముంచకొచ్చి, యగ్నిగోళము సమీపమున పరిగినను భ్రాంతి కలిగించెను. నా ఎడమ కాలానకు దెబ్బతిగినదని యనంతమున తెలిసికొంటిని.

పడవలు

యదనాకపడవ నీటిలో బింబుడెను. మంగోలియానాక క్రమక్రమముగ నీటిలో దిగుచుండుటచే వానినినీడి పడవనెక్కి తెడ్డతో ననుపుకొనుచు బోయితిమి. గాయపడి స్వస్థానమున కరుగుచుండిన ఆస్ట్రేలియా వైనికుని సెక్కిని మాపడవలోనికి తీసికొని, యితరులెవరైన వస్తులేనో యని యచట కొంతవరకు తాగితిమి. స్త్రీమయ సెక్కి భాగమంతయు మునిగిపోయి ముందు భాగము నీటిపాలు గాజొచ్చెను. ఈ ప్రదేశముకు పీడుచుండ మరియొకడు కముద్రమున గొట్టుకొనుచుండుట గోచరించెను. ఈలిని ప్రాణమున కాపాడి, మాపడవకు కొంతదూరమునకు సాగించు సరికి మంగోలియానాక మృత్యువాతబడెను. 12 గం. 15 నిలకు ముందు నికతగుట్టాని మంగోలియానాక అరగంట కాలమున మునిగిపోయినది. మామన తీరమునకును 45 మైళ్ల దూరమండెనుగాని నాటి మా కక్షగలమైయుండెను. బొంబయి సమీపమున నెచ్చెకో తీరమున చేరుచున్నది యూహించితిమిగాని నేలగునపడుచోట దిగుచు ద్వేళము ప్రబలమయ్యెను. ప్రధానోద్దేశి పడవకునుండి మేముకయభాతమును జొచ్చితిమిగాని అచట దిగుటకవకాశములేదని మొనటిపడవ మరలగ మేమందము చుట వెళుకకుబోతిమి. మధ్యాహ్నము రెండు గంటలకుండ కముద్ర కల్లకల్లులగుండ, ప్రయాణ మొనర్చి యుండుటచేతను, వ్యాధిగ్రస్తులు కొందరు పడవలో నుండుట చేతను, కముద్రపు బొడ్డన నిడుక కన్నించుచుండుటచేతను ఈ తీరమున నే మేము దిగ నిశ్చయించితిమి. అప్పటికి రాత్రి 7 గం.లై యుండవచ్చును. దిగుటకు తగిన ప్రదేశము నారము మేము చిక్కులు పడుచుండ మరియొక పడవ యాతీరమునకే వచ్చుచుండుట మాకు గోచరించెను. కాని మాకు దీనివలన లాభములేకపోవ, ఏకటిలో మా యిచ్చకచ్చిట్లు పడవను పడుపుచుండ నాకన్యాయుగ ఎర్రని పీపపుకాంతి దృశ్యమయ్యెను. ఈపీపపుకాంతిని బట్టిపోయి, తీరమున చేరితిమి. తీరమున తేరగ మాకు కలిగిన యానందము చెప్ప నలవిగాదు. మరుగుచున్న పడి యొడలు తెగగాలివ మంగోలియా నాక బొంబయిల నేకగు ఇవాహ్నుగానిన నన్నును సముద్రపునాడనుండి కొంతదూర మావలకు గొనిపోయిరి.

గాయపడినవారు

ఇచట ఈజిప్టునుండి ఆస్ట్రేలియాకు బోవుచుండిన రెడ్ క్రాసు ఉపచారిక లిరుపురు గావనట్టిది. వైద్యశాస్త్రము పరిశీలించిన స్త్రీ యొక లి యుండెను. మొదటి పడవలో నీయె

ద్దము చేరిన జనరలు సర్ బార్బి ఆండర్సను భార్యయు యిచట నుండెను. ఈ స్త్రీలందరను గాయపడిన వారి కుపచారులుల నొనర్చిరి. పదిగంటలు బాధపడి ఇవాహ్ను ఆరాత్రిమరణించెను. మాలో వెక్కుండు గాయపడి యుండిరి. వేల్పు తెగినవారు కేరీరము గీచుకొని పోయినవారు, దట్టమగు దెబ్బలు తగిలినవారు, పలువురు పలువిధముల బాధపడుచుండిరి. అప్పడప్పుడు సముద్రమునై నెర్రని వెల్లురు గావవచ్చుచుండ, మేమచట నుండుట పడవలలోని వారికి తెలియజేసి, యీ తెరగున నారాత్రి మూడుపడవల సుడుచేర్చితిమి. ఎచటనుంటిమో మాకు తెలియదు. ఒకకుక్క మాచెంత జేరుటజూచి, ప్రదేశము మానవ నివాసముని యెంచి సంతసించితిని. ఉదయమైనతోడనే సర్ రాబర్టు ఆండర్సను గాయకు మరణించుచును ప్రదేశము నారయజనిరి. కొంతకాలమైన వెళుక పీర అమారకను నొక గ్రామమున సమీపించి ప్రశ్నంప ప్రజ లిచ్చు సమాచారము సందర్భముగ నుండుట లేకపోయెను. 10, 12 మైళ్ళ దూరమున యునుప దారియుండెనని కొందరును, ఆ ప్రాంతమున నెచ్చటను యునుప దారియే లేదని మ రి కొందరును, ఎ వ రి కి తోచినది వారుచెప్పిరి. కనుక సంస్థానపు నవాబునకు వర్తమాన మంప నాతడు తక్షణమే జోలీలనంపెను.

చిరము

మొత్తమునై సీప్రదేశమునకు శనివారమురాత్రి లగా యతుడివారమంతయు కలసి 5 పడవలు చేరినవి. వీనిలో నొకటి మాత్రము తలక్రిందయి యొడ్డుకు గొట్టుకొని వచ్చెను. బోటులోపలిభాగమున నొకబాలు డొకకర్ర నాధారము చేసికొని నేలడుచుండెను. బోటుబిడ్డనుకుచేరి కొంతకాలమగుసరికి పీనెగ్గర మొకటి వెలువడెను. కాని బోటును దొర్లింపనెవ్వరికి శక్తిలేనందున కన్నుమచేసి కేకలు చేయగ బాలుడీవలకువచ్చెను. మేకుకొలుటను ప్రయాణికుడొక కుక్కను తనతోడ దీసి కొనివచ్చుచుండెను. ఓడలోని వారందరి కీకుక్కయందు చాల ప్రేమ. మందుగని తగుల్కాను నవసరమున కుక్క గొలుసు నెవ్వరో విప్పిచేసిరి. కోలుగారువచ్చి చూచుకొను సరికి కుక్క గానరాక, యిదిసప్తమయ్యెనని యాతడు విచారించి పడవనెక్కిన. కాని వేరొక రీకుక్క నొకబోటులో విడువనది మరక్షితముగా నొడ్డిచేరి తన యజమానుని సంతసపరచెను.

బహారతీరమును వీచుట

ఇంతటితో మేమెటుల నీ బహారతీరమును విడచినదియు నెత్తుకొందును, ముమ్మల నాస్థానమున నుండి గొనిపోవ సోమ వారమురాత్రి కొండ లేచింది ఉదయము బయలుదేరుదమని చెప్పిరి. ఉదయమొక గంట కాలము సన్నాహముల నొనర్చుకొని, నీటిపాలు, ల్యాంపులు, తెరచాపగుడ్డలు, మున్నగు సామగ్రి విశేషముగ నెచట విడిచిపెట్టి మేము బయలుదేరితిమి. కొండ ప్రదేశమున నెండరు మాడి చాల దూరము నడచి పోవలసి యుండినను మా వారిలో నెవ్వరును ఉత్సాహ పీనత జెంద లేదు. నెడ్డబరువుల మోముమండిన జోలి కూలీలు గూడ నలుగు కొనలేదు. స్త్రీలు కొంతదూరము నడచియు, కొంత దూరముస్సారిచేసియుముందుకు సాగిరి. ఇట్లు 5 మైళ్ళ గడచు సరికి జేరారు గ్రామము సమీపంప మారాకనుండి గ్రామస్థులు వెలపుగలిగిరి. పోలీసుసిబ్బందిలోని ధటుడొకడు మాకు కొన్ని కొబ్బరి కాయలను అరటి పండ్లను తెచ్చి యిచ్చెను. కొంత తేనిరు లభ్యమగు నపుడు ప్రయాణికులు పొందిన యుత్సాహము క్షణనాతీతము. సామృద్ధినివ ప్రాణము లీ తీరున తెప్పిల చుట ప్రయాణ సన్నద్ధుల మైతిమి. పదిమైళ్ల దూర మింకను కొండల మధ్యమున నడువవలసి యుండెను. నాజో లీని మోయుచుండిన కూలీలిబలాభ్యు లగుటచే, మోయున నా గాయము కలన నెట్టి బాధను పొందలేదు. కొనినా కాలమాత్రము మిక్కుటముగ వాచిపోయెను.

శుభ వర్తమానము

తుట్టుచుండు మేమందరమును సానుకాలమునకు డిక్కింగ్రామమున చేరుకొంటిమి. ఇచ్చట పోలీసుచ్చేమను, తంత్రివారా కాగ్యాలయములయందు కొంతకాలము విశ్రాంతి నొందితిమి. ఇచ్చట దాక్తుగునండిన హైందవుడు మాయుడవయగలిగి యుండెను. ఈలిని కాంగ్రెస్ భావ తెలియును. జంజీరాలో బొంబయి నుండివచ్చిన బోలొకటి మాకొకరు జేచియున్నదను శుభవాస్తూతాడు మాకు నిజేదింపజేయత్యానందము సొందితిమి. మా సంఖ్య 293. మంగోలి ఢీనికేల్యముల నాటికడగుటచే, బొంబయి ప్రయాణము, (సుమారు 50 మైళ్ళు) మాలో కొందరు ప్రాణములపిడికిటి పట్టుకొనియుండిరి. మా ప్రయాణసమయమున సముద్రము భారతముగ నుండలేదుగాని, ఏ ప్రమాదమును లేక బొంబయి నగరము నీ మధ్యాహ్నమున చేరుకొంటిమి.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

ఆంధ్రరాష్ట్రము — రెడ్డనగ, నిష్పంధావాస శిక్షలు (చె. వె. సు.) జాతీయధర్మము (పి. కృ.) వెంకటగిరి హైస్కూలు మైదానము: ఆంధ్రప్రకాశక ప్రకంస (కె. సు.) కాకితమునకు రెండు వైపులను వ్రాయబడినది; కావలి వ్యాపారస్థుల కరార్ నామా. సు రా సా న విషయమైన దు రా చార పద్ధతులు; అనుభవ పీనుడగు ప్రధానోపాధ్యాయుడు; ప్రకటింపలేనందులకు చింతిలయ న్నాము. సంతకములులేని వ్యాసములును జూబులును; కాకితమునకు రెండు ప్రక్కల వ్రాయబడిన వ్యాసములును; ప్రకటింపబడవు. (సంపాదకుడు).

నిటి ఇబ్బంది

అయ్యా, గుంటూరు జిల్లా బాపట్లతాలూకా నిడుబ్రోలు గ్రామములో ధర్మ సత్రమునొద్ద పొన్నూరు చందవోలు రోడ్డు వెంబడి చుట్టు కై వారము తొమ్మిది అడుగుల యిటుకరాతి బావియొకటియున్నది. ఈబావికి చుట్టుచాలపల్లపు ప్రదేశముంట్టచే వర్షాకాలములో వర్షములవల్ల నీరునిల్చి నీరు తెచ్చుకొనుటకు చాలయిబ్బందిగా నుండును. బావికి బొడ్డుగోడలేదు. తూర్పు ప్రక్కన బాలికగజము దూరమున నొక ప్రహరి గోడ కలదు. అగోడయయిన దక్షిణ పడమరలను కూడయుండిన బాగుగ నుండును. బావి యీ గ్రామ జనులకు చాలా ఉపయోగకరమైనది. బావి ధర్మకర్త యెందుకో ఉ పేక్షచేసి ప్రహరి కట్టించలేదు. నిడుబ్రోలు గ్రామము పొన్నూరు యూనియన్ లో చేరియున్నందున యూనియన్ వారై వా దీని విషయమై శ్రద్ధ తీసుకుని బావికి బొడ్డువగయిరాలు కట్టించి మరికినీరు బావిలో పడకుండునట్లు చేయగోరెదము. బావి ధర్మకర్తమవద్ద నుండుటచే ప్రయాణికులకు బహుఉపయోగకరముగానున్నది.

పురవాసి.

కృష్ణవిలాస సభ.

సావిత్రి చిత్రాశ్యానాటకము.

అయ్యా, జూలై నెల 1 తేదీ ఆదివారం సాయంత్ర మీ సభవారు సావిత్రి నాటకమును ప్రేక్షకులకు ఆనందకరముగా ప్రదర్శించిరి. పాత్రధారులు అనేకులు సరసమోహన సభయందు పాత్రముల ధరించియున్నవారు. వీరి నాటకములు అనేకములు ప్రేక్షకులకు ఆనందకరములుగ నుండును. వీరు 1916 సం|| మార్చి 13 తేదీ సాయంత్రము సావిత్రి నాటకమును ప్రదర్శించి ఎట్లు ప్రేక్షకులను ఆనందింపజేసినది 1916 సం|| మార్చి నెల 15 వ తేదీ ఆంధ్రప్రకాశక పత్రికలో చూచిన ఎల్లరకును తెలియును. సై సావిత్రి నాటకమును గురించి జూలై 1 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రిక యందు, రా. వె. రం. గారు, సభవారు మిక్కిలి లోపముగా ప్రదర్శించినట్లు వ్రాసియున్నారు. దీని బట్టిచూడగా ఈ రా. వె. రం. గారికి సంగత భ్రావమును, వ వ ర స భా వ ము ను గ్రహించు ప్రజ్ఞ కలిగి వ్రాసికో, లేకయే వ్రాసికో తెలియలేదు. మొదటి లోపము, సావిత్రి కన్న సత్య వంతుడు కొంచెము స్థూలము; చాడుగుగను వుండలేదట. వీరిరువురు నాయికానాయక పాత్రల ధరించుట ఇది మొదటి పర్యాయము కాదు. ఇది వరకు వీరియందు కనిపించిన లోపములను పత్రికలలో ప్రకటించి యుండలేదు. రెండవది: వీరు ఆధికముగా రంగ స్థలములో పాటలు పాడినట్ట, శృంగార రసమును వెల్లడించుచో గానము అధికముగా నేయుండవలయు ననునది నాయభిప్రాయము. ముదు సలి రాజవేషము దాల్చిన పాత్రము ఒక్కరంగముననే యిరువది పద్యములు శ్రుతికలియకుండనే పాడి ప్రేక్షకులకు విసుగు పుట్టించుటకంటె శృంగార రసమును ప్రకటించుటకు చేసిన గానము దూష్యము కాదు. మూడవది: సత్య వంతుడు తన మరణసిద్ధిని చూపిన భంగి ప్రజలకు దుఃఖము కలిగించలేదట. ఇతడు ఒకరుతప్ప ఇతరులకు అట్టి అభిప్రాయము వొడవలేదు. నాల్గవది, ఈ నాటకమునందు 4 లేక 5 పద్యములును 300 పాటలున్నట్లు వ్రాసినారు. అన్యత్రమును స్త్రీపాత్రములును కూడ వెల్లడించుటకు ఇతడు సాహసించెను. నిన్నటి నాటకములో పాడిన పద్యములు ముప్పది. పాటలు ఇరువది ఎనిమిది. ఇతడు పాటకున్న, పద్యము కకున్న, భేదము కనిపెట్టలేక కాబోలు. గ్రంథకర్తగారిని కూడ తిరస్కరించి వ్రాయుటకడు హాస్యాస్పదము. నారదుడు విటునివలె నుండనట. ఇతని అభిప్రాయము విటులందరున్న చందసముపూసి కొని మీద ఉత్తరీయములేక మూరెడుగడ్డమును వెంచికొని యుండుట కాబోలు! ఇట్లు ప్రదర్శనా కుతూహలలకు వారి యందరిని నిరుత్సాహజులచు నిశ్చయము. ప్రేక్షకుడు.

పింగళ సంవత్సరాదినంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచక్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలపునం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముః చేయించుచుంటున్న వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల రు 2-0-0
" ఆంధ్రసంవత్సర "	" " 0-8-0
" ఆంధ్రవార్షిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 0-12-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.	" " 1-0-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపాడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుశెట్టిపేటి మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసపర్ణి

ఆశుభకర్మపు రక్తమునల జనించువాడ్యములకు కీరీటుకంటి మందు. తురుపులను, చుప్పలను గొడవలను తుండను, ప్రాణిహింసలను అన్ని విధములనల గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

జనామధిసార్వపర్ణి గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరససోమములను, చురుకైనమును కాశసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరమును. శరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర మందుటకు 4 టేబుల్ స్పూన్ల బాడ్లీలో అమృతము.

ప్రాప్తిదారు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనస్వాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అవ్వారాయ విరచితము.

రెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

రూపొందించినది. రెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి పేటి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయిండ్లకు చెయ్యరంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండు చెయ్యనది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంతెనలకు కప్పులకును నుచుయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా నైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపలువారు పల్లికు వర్షునారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుండును. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏజెన్సు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 5531 రు,

389

మదరాసు

(వై కామోజిషక్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదు నెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టివది? కలభద్రము లేకలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రా? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవా రీగ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చి యున్నారు. శ్రీమిగుల సులభము. 900 పుటలు. అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర మున్నది. రెల 5-0-0 కర్పణలు చేయు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు, కాలికోడెండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు చేయు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, రెలుగు పండితుడు.

మునిసిపల్ ప్రెస్, మదరాసు, కడప.

రోని సంహరి.

బాద్ షాహీ సోప్

ఈ మాత్రనేకే సంహరి ఒకతూరి ఉపయోగించుటవలన జేవామందలి యేర్పాటును యందు రోమమును చెడుపులేక శుభ్రముగాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతియు పోగొట్టిన సోప్ ఇది ఒకటి. (144)

రెల 8 బిల్లుగల పెట్టె 1-కి రు 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 0-4-0 సోల్ ఏజెన్సు:— మేతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29 వైవాజివార్ రోడ్ ఫూలంగడికి సమీపము, మద్రాస్

హెచ్.టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

కాశీలోనుండు అనేక చిత్రమయిన మంచి వస్తువులు వీరు బహుచవుకగ సప్లయ చేతురు.

ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు, ఫిలుములు - జెరాలు - గ్యాసుడిజ్ మూలు - బొమ్మలకాట్టలు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించు కము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

లి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్యు, విశాఖపట్టణము.

జీర్ణరసాయనము:—ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము పచనమగును. జీర్ణకోశము బాగు పడి రసప్రాసము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము మానును. 250మాత్రలడబ్బీ 1-కి వెల 1-4-0. *మృతాంజనం డిపో, 6 తంబుశెట్టిపేటి, మద్రాసు.

SHAKESPEARE'S.

As You Like It For Telugu Stage.

చారుమతీ పరిణయ నాటకము.

జగత్ప్రసిద్ధుడగు, కాలివాన సమాధుడు నగు షేక్ స్పియరు మహాకవిచే రచియింపబడిన "ఏట్ యులైక్ యిట్" అను నాటక రాజమున కిది ఆంగ్లీకము. ఇందలి అత్యద్భుత మగు కథ, ఇంపులు గుఱుకు కష్టములు, మృదుమధుర సంభాషణలు, భావగర్భితములగు శృంగారచేష్టలు, కడుపుపు నవ్వు పుట్టించు హాస్యము వెల్లగ నానందమున ముంచివేయును.

రెల రు 0-12-0.

గోపాలకృష్ణ గోకలే చరిత్ర.

స్వామిశాస్త్రిగారు, ఆఖిల భారతీయుల యభివృద్ధికై పాటుపడి, ఆ నేకములగు లాభములను వనకు గడించి యిచ్చిన తేజోవంతుని జీవిత రహస్యము మిగుల శాండవ మాదు చున్నది. రు 0-4-0.

భారతీవేక్ హాప్టన్, ఏలూరు.

శాకభక్షణము

భారతఖండవాసుల మగు మన మూఢ్యములకు యంశజాలము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యనగా ముగా పోస్టుచార్జీయే మే మేర్పరించి పంపుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకనిగూ పోషధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.

క రో లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, వ్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యేలాగున గర్భ శోధన గావించును.

½ పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ. జ రు గా రి

లీవరు టానిక్.

వైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన క్షాంతి మువలన గలుగు బాధలకును, అలవతకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

నీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాదు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చ గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సామ్యూవల్ టై పెట్టె 1-కి
రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

368

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

619

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమార్గముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనీయలోనే ధాతునట్టము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము నుభయముగ జీవించును.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వచ్ఛస్థలితము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన పరుగును. సాలామిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాండవూల్ తేలేములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

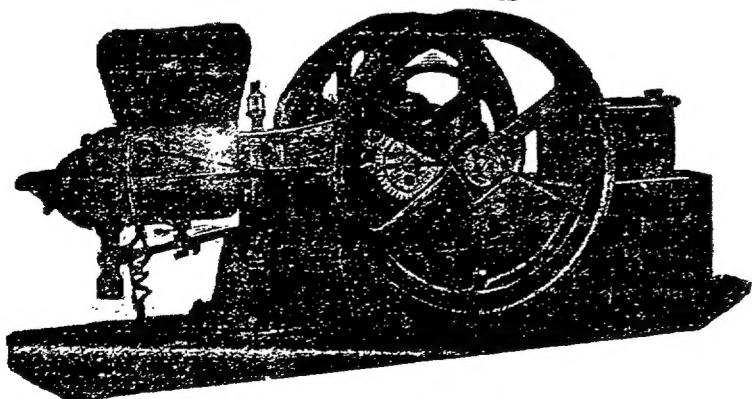
అనుపానపత్రిక పార్కులలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

“ఆమెకో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును.

ఈ యంత్రము నడపుటను సీపిల్లవాడు అయిదునిముసములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయించబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను పోడా ఫేక్టరీలను, అచ్చుయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలదు.

వెల అతిసులభము, పనిచేయించుట కగు న్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6 బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మా వక్షస్థానములో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. వెలలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దియచేసి మా కిట్లు వ్రాయుడు.

బెస్టు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,

327

పోస్టుబాకు నెం. 63 మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము.

చక్కని డబ్బీతో సహా నీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువుపోట్ల పోగొట్టును. సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింటనుండదగినది. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. అమృతాంజనము, డిసా, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు
కుంకుమ

పువ్వు
కుంకుమ

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక దెన్ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(58) 21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము	తులం 1-కి 0-10-0
కుంకుమపువ్వు	తులం 1-కి 2-0-0
పచ్చకర్పూరం	... 2-0-0
రసభస్మము	తులము 1-కి రూ 0-10-0
బాలామృతము	నీసా 1-కి ... 0-12-0
చుండుకు నూనె	నీసా 1-కి ... 0-6-0

అమృతాంజనం డిపో. } 109, (ఫేరికోడ్డు, బొంబాయి.
7, తంబుపెట్టి పేటి, మదరాసు.

హనుమాన్ బోరక్కు సబ్బు.

దీనియందు శుభ్రత తుల్యములగు వస్తువుల చేరియున్నవి చెల్లిసం బంధముగు పుండ్లు, దు రద, గజ్జి, పొడలు మొ దలగు చర్మ వ్యాధులు అత్యాశ్చర్యముగా బా గగును. చర్మమునకు మృదుత్వమును, సునుపును, నాణెమును యిచ్చును. అన్ని చోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్రతిబిళ్లై మా చానుమాక్ గుర్తు జాగ్రత్తగా గమనింపుడు. (751)
ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్సు, మదరాసు.